

Sárospatak Város Polgármesterétől

3950 Sárospatak, Kossuth u. 44.
Tel.: 47/513-240 Fax: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu

9248/2011.

**Előterjesztés
- a képviselő-testületnek -
a Farkas Ferenc Művészeti Iskola
Pedagógiai Programjának módosításáról**

Tisztelt Képviselő-testület!

A Farkas Ferenc Művészeti Iskola igazgatója fenntartói jóváhagyásra benyújtotta az iskola módosított Pedagógiai Programját. A módosítást a 3/2011. (I. 26) NEFMI rendelet írta elő. A rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet szakmai tartalmú módosítását célozza. Lényege, hogy a pedagógiai programok részét képező helyi tantervek módosításában, átdolgozásában jelenjen meg a nevelőtestületek saját szakmai munkája, az a többlet, amely az adott intézményre, annak helyi, a képzéshez kapcsolódó sajátosságaira vonatkozik.

Bevezetése felmenő rendszerben történik.

A nevelőtestület tagjai a program, illetve a helyi tanterv módosítását elvégezték és annak tartalmát elfogadták. A fenntartói jóváhagyás előtt természetesen az alapfokú művészetoktatás területén működő közoktatási szakértőt kértünk fel szakmai véleményezésre, amelynek elkészítése folyamatban van. (Elkészülte után postázzuk.)

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX., tv. 103. § (2) a) és b) pontjai szerint a fenntartói jóváhagyás csak akkor tagadható meg, ha az nem felel meg a jogszabályban előírt követelményeknek, illetve megfelel, de olyan többletfeladatokat tartalmaz, amelyekhez a feltételek nem biztosítottak, esetleg nem tartalmazza azokat a feladatokat, amelyeket a fenntartó meghatározott.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy a később megküldésre kerülő szakértői vélemény ismeretében dönteni szíveskedjenek a Farkas Ferenc Művészeti Iskola Pedagógiai Programjának módosításáról.

Sárospatak, 2011. június 14.

Aros János

Készítette: Donkó József

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

SÁROSPTAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

...../2011. (VI. 24.) KT.

h a t á r o z a t a

a Farkas Ferenc Művészeti Iskola Pedagógiai Programjának módosításáról

A képviselő-testület megismerve az előterjesztést, valamint a felkért közoktatási szakértő által megfogalmazott szakértői véleményt, a Farkas Ferenc Művészeti Iskola Pedagógiai Programjának módosítását jóváhagyta. A módosított programot a 2011/2012-es tanévben felmenő rendszerben lehet alkalmazni az újonnan beiratkozott tanulók esetében.

Felelős: polgármester, intézményvezető

Határidő: 2011. augusztus 31.

K.m.f.

dr. Komáromi Éva s.k.
jegyző

Aros János s.k.
polgármester

A kivonat hitelül:

Tisztelt Képviselőtestület!

Az alapfokú művészetoktatási intézményekben 2011. szeptember 1-ével új követelményrendszer és tantervi program kerül bevezetésre.

A változások indokai:

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (06.10.) MKM rendelet módosításának célja a rendelet mellékleteként kiadott dokumentum tartalmi fejlesztése, a tananyag és az ahhoz igazított követelmények átdolgozása, korszerűsítése volt.

A dokumentum módosítása a meglévő közfeladat hatékonyabb ellátására irányul. Az érintett közfeladat végrehajtása az elmúlt 12 év gyakorlati tapasztalataira, a társadalmi és szakmai elvárásokra reagál. A követelményrendszer évfolyamonkénti meghatározása biztosítja az intézmények közötti átjárhatóságot, valamint a minősítő testület által kifogásolt tantervi hiányosságokat is pótolja. A módosítás során különösen a képzés struktúrájának, tanszakinak, tantárgyrendszerének, tantárgyak óraszámainak a pontosítására, a követelmények ennek megfelelő átalakítására, a fogalomrendszerének rögzítésére, valamint a rendelet 3. §-ának (3) bekezdése alapján kiadott tanterv tananyag egységeinek követelményeinek összehangolására került sor. A módosított tartalmi szabályozás és azok követelményrendszere kiemelten a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti ágon kerültek átdolgozásra. Ezáltal lehetővé teszi egyedibb, elsősorban az alkotó munka igényét megfogalmazó művészetoktatási cél, feladat, követelményrendszer kialakítását, megvalósítását.

A változások végrehajtási feltételei

A 27/1998. (06.10.) MKM rendelettel kiadott dokumentum alapján az abban meghatározott tanszakokra – a rendelet 1. sz. melléklete szerint – az intézmények legutoljára 2010-2011. tanévben iskolázhatták be a tanulókat.

A NEFMI rendelettel beiktatott 2. sz. mellékletben foglaltaknak bevezetésére, alkalmazására - felmenő rendszerben – 2011/2012. tanévtől kell hogy sor kerüljön.

A 3/2011. (01.26.) NEFMI rendelet hatálybalépését megelőzően megkezdett képzések természetesen – felmenő rendszerben – tovább folytathatók oly módon, hogy a tanulmányaikat megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026-27. tanévig be tudják fejezni.

A 3/2011. (01.26.) NEFMI rendelettel módosított tartalmi szabályozó bevezetésének sikerességét, annak zökkenőmentes végrehajtását nagyban befolyásolhatja a jelenleg is zajló közigazgatási, közoktatás irányítási, illetve ellenőrzési rendszer átalakítása, a jogszabályi környezet változása.

A változások művészeti áganként

A zeneművészeti ág valamennyi szakirányát érintően pontosításra kerültek a tanszakok elnevezései.

Tanszakok, tantárgyak

Klasszikus zene:

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola, klarinét, szaxofon

Rézfúvós tanszak tantrágai: trombita, kürt, harsona-tenorkürt-baritonkürt, tuba

Akkordikus tanszak tantárgyai: gitár, ütő

Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora

Vonóstanak tantárgyai: hegedű, brácsa, gordonka

Vokális tanszak tantárgya: magánének

Zeneismeret tanszak tantárgyai: szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet

Kamarazene tanszak tantárgyai: kamarazene, zenekar, kórus

Néptánc:

A néptánc tanszak tantárgystruktúrájának változásai.

Rövidítések: E=előképző, A= alapfok, T= továbbképző évfolyam

NÉPTÁNC TANSZAK	
27/1998.(VI.10) MKM rendelettel kiadott dokumentum szerint	3/2011. (I.26.) NEMFI rendelettel beiktatott 2. számú melléklet alapján
Főtárgy: Népi játék (E/1-2) Néptánc (A/1-T/10) Kötelező tantárgyak: Folklórismeret (A/3-6) Tánc történet (T/7-8) Kötelezően választható tantárgyak: (A/1-2; T/9-10) Népi ének Folklórismeret Tánc történet Kinetográfia Szabadon választható tantárgyak: A tanszak bármely tantárgya (E/1-T/10)	Főtárgy: Népi játék (E/1-2) Néptánc (A/1-T/10) Kötelező tantárgyak: Folklórismeret (A/3-6) Tánc történet (T/9-10) Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban: Folklórismeret Tánc történet Választható tantárgyak: Népi játék (E/1-2) Néptánc (A/1-T/10) Népzenei alapismeretek (A/1-T/10) Táncjel írás-olvasás (T/9-10)

Képző- és iparművészeti ág:

A legfontosabb változások:

- a komplex vizuális művészetoktatás célját és tartalmát pontosan kifejező tantárgyi elnevezések alkalmazása, (előképző: vizuális alapozó gyakorlatok, alapfok és továbbképző: vizuális alkotó gyakorlat,
- olyan követelményrendszer összeállítása, melynek tárgyi és személyi feltételrendszere biztosítható, melyben a szaktanár helye pontosan körülhatárolható: pl. fotó, film, médiaművész stb.
- a törvényben meghatározottak szerint az évfolyamok összevonásának segítése,
- olyan követelményrendszer kialakítása, mely lehetővé teszi a tudatosan átgondolt, szervesen egymásra épülő feladatokban, feladatsorokban, projektekben való gondolkodást

Az alábbi összehasonlító táblázat jól mutatja a képző- és iparművészeti ág jelentős tantárgyrendszerének átalakítását.

Rövidítések: E=előképző, A=alapfok, T= továbbképző évfolyam

27/1998. (VI.10.) MKM rendelettel kiadott dokumentum szerint	3/2011. (I.26.) NEMFI rendelettel beiktatott 2. számú melléklet alapján
Kötelező tantárgyak Vizuális alapismeretek (E/1-2) Rajz-festés-mintázás (A/1-T/10) Műhelyelőkészítő (A/1-2) Kötelezően választható tanszakok, műhelyek: Műhelygyakorlat (A/3-T/10) Képzőművészet: Grafika Festészet Szobrászat Média: Fotó-videó Iparművészet: Bábkészítő Bőrműves Fatárgy készítő Fémműves Kerámia Kézművesség Makett- és papírtárgy készítő Textilműves Tűzzománc készítő Szabadon választható tantárgyak: Művészettörténet (A/1-T/10) Népművészet (A/1-T/10)	Képzőművészeti tanszak (E/1-A/3) Főtárgy: Vizuális alapozó gyakorlatok (E/1-2) Grafika és festészet alapjai (A/1-3) Kötelező tantárgy: Vizuális alkotó gyakorlat (A/1-T/10) Választható tantárgy: Vizuális alapozó gyakorlatok (E/1-2) Népművészet (A/1-10) Művészettörténet (A/3-T/10) Tanszakok és főtárgyaik (A/4-T/10) Fém- és zománcműves tanszak- Fém-és zománcműves műhelygyakorlat Fotó és film tanszak – Fotó és film műhely-gyakorlat Grafika és festészet tanszak – Grafika és festészet műhelygyakorlat Környezet- és kézműves kultúra tanszak- Környezet- és kézműves kultúra műhely-gyakorlat Szobrászat és kerámia tanszak – Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat Textil- és bőrműves tanszak – Textil- és bőrműves műhelygyakorlat Kötelező tantárgy: Vizuális alkotó gyakorlat (A/1-10) Választható tantárgyak: Népművészet (A/1-T/10) Művészettörténet (A/3-T/10)

Tisztelt Képviselőtestület!

A előbb felsorolt törvényi változások figyelembevétele mellett kérem a Farkas Ferenc Művészeti Iskola 2011-2012-es tanévtől bevezetésre kerülő pedagógiai program és helyi tantervének elfogadását.

Sárospatak, 2011. május 31.

Bálint Béla
igazgató

Helyi tantervek

Bevezetés

A helyi tantervet a Művelődési és Közoktatási Minisztérium által kiadott "Az alapfokú művészetoktatás követelményei és programja" alapján állították össze az egyes tanszakok. A megfogalmazott tanszaki sajátosságok, felvételi kritériumok, a tananyag, a beszámoltatás módja és a magasabb évfolyamba jutás feltételei - minden tanszakon a minisztériumi, központi tantervi követelményekből indultak ki, lebontva azt a Farkas Ferenc Művészeti Iskola szakmai közösségei által meghatározott és elfogadott, évfolyamonkénti elvárásokra.

Az egyes tanszakok szakirányú feladatait ugyanezen kiadvány, valamint a Mellékletben megtalálható, 27/1998.(VI. 10.) MKM rendelet tartalmazza.

Az iskolavezetés elkötelezett a művészetekkel való nevelés oktatás területén, mivel ez a személyiségfejlesztésben többletet jelent, lehetőséget ad a tanuló egyéni képességeinek kibontakoztatásához, sajátos eszközökkel járul hozzá a növendék egyéni sikerességének megalapozásához. Hiszünk a zene – tánc - képzőművészet emberformáló erejében, tanítványainkat nemcsak oktatni, hanem nevelni is szeretnénk e művészeti ágak segítségével. Arra törekszünk, hogy a növendékeink meggyőződjön a művészetek összetett hatásairól, megérezze azok szépségét, értelmi, érzelmi, távlatait. Valljuk, hogy az a gyermek, aki igényes, értékes művészeti alapokon nevelődik könnyebben, rugalmasabban alkalmazkodik környezetéhez, mert pozitív társas viszonyok kialakításában szerez társainál sokkal több tapasztalatot. Így válik a zene – a tánc - a képzőművészet a társadalom egyik fontos javító eszközévé.

Az ehhez szükséges eszközökkel, alapfeltételekkel a fenntartó segítségével már rendelkezünk, további kiegészítő eszközök beszerzését pályázati úton valósítjuk meg.

A nevelőtestület minden tagja részt vesz a rendszerszerű gondolkodásban, a kompetencia alapú tanulás-fejlesztésben, a minőség felelősséggel való biztosításában. Telephelyeinken is igyekszünk esztétikus környezetet teremteni, mert hisszük, hogy ez is a léleknevelés egyik hatékony eszköze.

Értékkel értéket közvetíteni, ez iskolánk egyik legfőbb vezérfonala. Olyan emberséget adni, amelynek hatása évtizedek múlva is segíti a helyes értékek felismerését, a kultúra iránti szeretet ébrentartását.

Partnerkapcsolataink a hozzánk érkező gyermekekkel és ezáltal a sárospataki és a környékbeli települések önkormányzataival és társadalmi szervezeteivel jók. Igény van közreműködésünkre. A felkéréseknek mindenkor nagy örömmel teszünk eleget, mert alapvetőnek tartjuk a közösség előtt fellépő gyermek egyéni fejlődése céljából. A fellépésekről érkező visszajelzések társadalmi elismertségünket mutatják és fokozzák. A további eredményes oktató munkához eredményeink állandósága ad erőt. Kiemelkedő jelentőségű a két évenként megrendezésre kerülő Megyei Rézfúvós Verseny.

Növendékeink rendszeresen részt vesznek az országos és megyei versenyeken, rendezvényeken. Közülük többen művészeti pályán folytatják tanulmányaikat. Ez bizonyítja oktatóink sikerességét, mert a munkájukkal hozzáadott érték olyan többletet jelent a diákoknak, aminek birtokában könnyebben igazodnak el az életben, és válnak művelt emberré.

A Helyi Tantervek módosítását a 3/2011 (I.26.) NEFMI rendelet bevezetése indokolta.

Az iskola eszköz-fejlesztési jegyzéke az 1/1998.(VII. 24.)sz. rendelet alapján készült el, a leltárjegyzék tartalmazza az eszközöket, felszereléseket.

A beszámoltatás formái és módja egységesítve (lásd: tantervenként).

A zeneművészeti ág valamennyi szakirányát érintően pontosításra kerültek a tanszakok elnevezései:

Fafúvós tanszak:	tantárgyai:	furulya, fuvola, klarinét, szaxofon,
Rézfúvós tanszak	tantárgyai:	trombita, kürt, harsona – tenorkürt – baritonkürt,
		tuba
Akkordikus tanszak	tantárgyai:	gitár
Billentyűs tanszak	tantárgyai:	zongora
Vonós tanszak	tantárgyai:	hegedű, brácsa, gordonka,
Vokális tanszak	tantárgyai:	magánének
Zeneismeret tanszak	tantárgyai:	szolfézs kötelező, szolfézs, zeneismeret,
		zenetörténet, zeneirodalom, zeneelmélet,
Kamarazene tanszak	tantárgyai:	kamarazene, zenekar, kórus

A módosított tartalmi szabályozás és azok követelmény rendszere kiemelten a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti ágon kerültek átdolgozásra.

A felhasználható irodalmat évfolyamokra lebontva megadja "Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja" minden szakon. Ennek követelményrendszerére építjük az évente sorra kerülő bemeneti és kimeneti méréseket.

A tankönyv-kiválasztás elvei iskolánkban (lásd: még tantervek is)

Szakmai szempontjaink a tankönyv-választáshoz:

- alkalmas legyen a több éves válogatásra,
- megfeleljen a tanuló szakmai fejlettségének,
- a felmenő rendszerben készülő kiadványok előnyben részesítése,
- elfogadható minőség mellett, mérsékelt ár,

A művészeti iskolában bevezetett és módosított tantervi programok

• Zongora	készítette:	Bundzik Tímea,
Fedorcsák Katalin,
Dr. Mellesné Boross Kinga
• Hegedű	készítette:	Váradi Zoltán
Varjas Csabáné
Sándor Csilla
• Gordonka	készítette:	Szekrényesy Béla
Fehérné Sulyok Éva
• Gitár	készítette:	Szekrényesy Béla
• Furulya	készítette:	Bálint Béla
Fábián Krisztina
Karacs Mónika
Kaszó Lajos
Soltész Károlyné
• Fuvola	készítette:	Karacs Mónika

Soltész Károlyné

- Klarinét, Szaxofon készített:: Bálint Béla
- Trombita készítette: Fábián Krisztina
Kaszó Lajos
- Kürt készítette: Fábián Krisztina
- Mély-rézfúvós készítette: Kaszó Lajos
- Magánének készítette: Virágh Sándorné
- Ütő készítette: Sebe Balázs
- Szolfézs készítette: Szabó Katalin
Varjas Csabáné
- Zeneirodalom készítette: Szabó Katalin
Varjas Csabáné
- Zenetörténet készítette: Szabó Katalin
Varjas Csabáné
- Kórus készítette: Baloghné Rozgonyi Antónia
- Fúvós kamarazene készítette: Bálint Béla
Fábián Krisztina
Karacs Mónika
Kaszó Lajos
Soltész Károlyné
- Vonós kamarazene készítette: Fehérné Sulyok Éva
Sándor Csilla
Váradi Zoltán
Varjas Csabáné
- Néptánc készítette: Darmos Éva
Darmos István
Kovács Borbála
Sajószegi Gábor
- Képző- és iparművészet készítette: Baloghné Molnár Irén
- Képző- és iparművészet Készítette: Baloghné Molnár Irén

Zongora tanterv

Iskolánk zongora tanszaka elfogadja a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló **27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet** módosításában megjelent zongora hangszer követelményeit, és tantervi programját. A tanszak tudja alkalmazni azokat a tantárgyak oktatásában, azonban a helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosított rendeletet felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ahogyan az a rendeletben is megfogalmazódik, azonban azokat a pontokat, ami nem a képzés idejét befolyásolja, (úgy mint vizsgák anyagai, művészeti alap- és záróvizsga anyaga, kottahasználat, stb.) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeknél is alkalmazzuk.

A helyi tantervet az iskola zongora szakos tanárai állították össze:
Bundzik Tímea,
Fedorcsák Katalin
Mellesné Boross Kinga

A tanszak sajátosságai, céljai

Művészeti iskolánkban az egyik legnépesebb és legnépszerűbb tanszak a zongora tanszak. Minden évben vannak újabb jelentkezők. A lemorzsolódás ritka, megbízható a visszairatkozás.

Célok:

- a zene és ezen belül a zongorairodalom megszerettetése
- felkészítés a középfokú művészeti intézmények zongora szakára és más szakokra jelentkezők számára
- az oktatás minőségének fejlesztése
- a beiratkozott tanulók megtartása
- különböző rendezvényeken és hangversenyeken való részvétel
- versenyeken való aktív részvétel
- Sárospatak zenei életének gazdagítása a város különböző rendezvényein való szerepléssel
- folyamatos továbbképzés.

Beiskolázás

A zongora tanszakra jelentkezők meghallgatáson vesznek részt, amelyen vizsgáljuk a gyerekek zenei készségeit, értelmi képességeit, alkati adottságait. Fontosnak tartjuk, hogy saját hangszere legyen a tanulónak, vagy rendelkezzen másfajta gyakorlási lehetőséggel. Ha ezen feltételek egyike sem áll fenn, más tanszakra irányítjuk őket.

Tanszakunkon célszerű az **A** tagozat 1. osztályát elvégezni az általános iskola 3. osztályának befejezésére. „**B**” tagozatra legkorábban az 1. zongora osztály év végi vizsgája alapján javasoljuk

a tanulót. A tantestület egyöntetű véleménye alapján kimagasló képességű és tehetségű növendék „B” tagozatra irányítható a 2. évfolyamtól.

Ennek szempontjai:

- szorgalom,
- akaraterő,
- önálló zenei mondanivaló, muzikalitás,
- jó hallás és ritmusérzék,
- jó fizikai és pszichikai teherbíró képesség

Tananyag és irodalom

A tanszak tanárai jónak és elfogadhatóak tartják az *Alapfokú Művészetoktatás követelményeit és tantervi programját*. Azonban javasoljuk kibővíteni az ajánlott irodalomjegyzéket, a folyamatosan megjelenő új zongorakottákkal, mint például a *Répertoire* sorozat köteteivel, különböző romantikus, XX. századi, és mai magyar és külföldi zeneszerzők műveinek kottáival:

Pahulszkij: Álmodozás
Schmitz: Négykezes darabok
Steibelt: Adagio
Glinka: Pacsirta
Hacsaturjan: Andantino
Gitte: Etűdök (orosz kiadás)
Zongorás könyv III. IV. V.
Játszani is engedd! 1. 2. (Teökel)
Papp: Csordapásztorok
Vereshagin: Prelűd
Koszenko: Scherzando
Vivaldi: Siciliano
Handel: Passacaglia
Ogiszkij: Polonéz
Rachmaninov: Olasz polka
Hacsaturjan: Keringő
Szvirdov: Keringő
Szelivanov: Tréfácska
Heumann: Négykezes darabok
Rouli: Törpék országa
Kurocskin: Keringő
Sztribbogg: Keringő
Sosztakovics: Keringő
Sosztakovics: Bölcsődal
Rjábov: Lépésről – lépésre kezdőknek (ukrán kiadás)
Zongoraiskola 1, 2, (ukrán kiadás)
Grieg: Peer Gynt
Négykezesek (5-6. osztály) (orosz kiadás)
Czövek Erna: Zongoraiskola I.
Weiner Leó: 3 négykezes darab (Bölcsődal, Bordal, Leánykérő)
Weiner Leó: Népdalfeldolgozások
Bartók: Rapszódia
Vecsey: Triste valse
Debussy: Négykezesek (album)
Weiner Leó: Négykezesek

Debussy négykezesek
 Liszt etűd
 Potpurri kották, opera, operett kísérezzenék négykezes változatban
 Internetről letöltött könnyűzenei művek, filmlzene, popzene, jazz

Jónak tartjuk, hogy a tantervi program nem határozza meg a megtanulandó művek számát, ezért a haladás tempójának kialakításakor figyelembe tudjuk venni a növendékek egyéni képességeit. Természetes azonban, hogy a félévi beszámoló anyaga mindenki számára kötelező, és minden darabot kotta nélkül kell játszani.

Támogatjuk, hogy - a beszámolón és a vizsgán kívül - a növendék évente részt vegyen egy nyilvános szereplésen.

A beszámoltatás módja

Félévkor beszámoló, év végén vizsga formájában történik. A 6. osztály végén alapvizsgát kell tennie a növendéknek.

Követelmények:

Évfolyam	Félév	Év vége	Javaslat
Elők./1. o.	2 szabadon választott mű	3 szabadon választott mű	
Elők./2. o.	2 szabadon választott mű	3 szabadon választott mű	
A/1.o	2 szabadon választott mű	3 különböző stílusú mű,	Bartók : Mikrokozmosz
A/2.o.	2 szabadon választott mű	3 különböző stílusú mű, egyik lehet négykezes	Etűd
A/3.o. - 6.o-ig	2 szabadon választott mű,	3 különböző stílusú mű, egyik lehet négykezes	Etűd, vagy más virtuóz jellegű mű Bach mű, vagy barokk szerző műve, szonatina tétel, vagy romantikus, vagy XX. sz.-i mű (pl. Bartók)
A/továbbképző évfolyamok	1 mű	2 különböző stílusú mű, egyik lehet négykezes	

Évfolyam	Félév	Év vége	Javaslat
B/2.o.	2 szabadon választott mű, és 1 etűd	4 szabadon választott mű	Bach, Bartók
B/3-6.o-ig	2 szabadon választott mű, és 1 etűd	4 különböző stílusú mű	Etűd, vagy más virtuóz jellegű mű Bach mű, vagy barokk szerző műve, szonatina tétel, vagy romantikus,

			vagy XX. sz.-i mű (pl. Bartók)
B/Tk.osztályok	2 szabadon választott mű	3 különböző stílusú mű, ebből lehet az egyik négykezes	

Zongora kötelezős növendékek számára félévkor és évvégén kötelező 1-1 mű eljátszása.

Az iskola növendékei a beszámolókon, vizsgákon és hangversenyeken kotta nélkül játszanak. Kottából játszhatnak az A tagozatos továbbképző osztályosok, továbbá a négykezes játékokban részt vevők, ill. a más hangszeres növendéket kísérők.

A vizsgák értékelése:

Előkészítő osztályok: minden osztályban osztályzattal

Hegedű helyi tanterv

Iskolánk hegedű tanszaka elfogadja a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alapkú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló **27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet** módosításában megjelent hegedű hangszer követelményeit, és tantervi programját. A tanszak tudja alkalmazni azokat a tantárgyak oktatásában, azonban a helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosított rendeletet felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ahogyan az a rendeletben is megfogalmazódik, azonban azokat a pontokat, ami nem a képzés idejét befolyásolja, (úgy mint vizsgák anyagai, művészeti alap- és záróvizsga anyaga, kottahasználat, stb.) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeknél is alkalmazzuk.

A helyi tantervet a Művelődési és Köznevelési Minisztérium által kiadott „Az alapkú művészetoktatás követelményei és programja” alapján állította össze a tanszak három tanára:
Váradi Zoltán
Varjas Csabáné
Sándor Csilla

Munkájuk során a minisztériumi, központi tantervi követelményekből indultak ki. A tanszak szakirányú feladatait a 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelet tartalmazza. Mindenben a helyi tanterv alapként tekintendő.

A tanszak sajátosságai, céljai

A tanszakunk létszáma 40-45 fő körül mozog. Nagyon fontos célunknak tartjuk a tanulók létszámának megtartását és bővítését. Helyi jellegzetesség, hogy a zeneóvodai foglalkozásokon sokat hallanak hegedűszót a gyerekek, így szívesen választják e hangszert.

Célok:

- a zenetanulás értékeinek megéreztetése,
- a minőségi munka fejlesztése,
- az orvosi javaslatra tanuló diákok megfelelő zeneterápiája
- a kamaramuzsikálás megszerettetése, lehetőség szerint már a hegedűtanulás megkezdésétől,
- a regionális, a megyei és az országos versenyeken való részvétel, további sikeres eredmények elérése
- az előadási darabok frissítése, gazdagítása,
- a hangszerpark folyamatos karbantartása, hűrcsere lehetősége

Az "A" és „B” tagozaton tanulók számára a 6. zeneiskolai osztály befejezésekor lehetőséget kívánunk adni a kamarazenével való elmélyültebb foglalkozásra, ami mellett a már megszerzett egyéni hangszeres tudásuk szinten tartása is elengedhetetlen.

Beiskolázás

A tanszakra jelentkező gyerekeket az 1. osztályos korban a HEK/1 osztályba kívánjuk felvenni, majd a HEK/2 osztály elvégzése után elemezzük a hegedűtanulás esélyeit, vagy az esetleges más tanszakra irányítás lehetőségét. A "B" tagozatra kerülés lehetőségét a 2. hegedűs osztály év végi beszámolóján tett bizottsági javaslat alapján döntjük el.

Ennek szempontjai:

- elengedhetetlen a jó hallás- és ritmusérzék
- jó "hegedűs" adottságok, mint a hangszerre irányuló mozgások összehangoltsága, intonációs készség, elméleti ismeretekben való tájékozottság
- muzikalitás
- kitartó szorgalom,
- fizikai és pszichikai terhelhetőség
- kellő motiváltság

Tananyag és irodalom:

HEK/1-2: Dénes - Réger - Németh: Hegedű ABC
 Szilvay: Színes húrok
 Gryllus: daloskönyvek
 Dénes: Hegedűiskola I.
 Sándor: Hegedűiskola I.
 Kodály: 333 olvasógyakorlat

1-2.osztály: Dénes: Hegedűiskola I-II. (vagy egyéb, választott Hegedűiskola)
 Salamon Beáta: Magyar népzenei dallamgyűjtemény (a hegedűtanításhoz)

3. osztály: Sándor: Hegedűiskola III.
 Dénes: Hegedűiskola III-IV.
 Seitz, Portnoff, Dancla, Rieding előadási darabok

4. osztály: Sándor: Hegedűiskola IV./a. - IV./b.
 Kaiser I. kötet
 Dénes: Hegedűiskola III.-IV.
 Koncerttétel

5. osztály: Sándor: Hegedűiskola V.

Kaiser: I-II kötet
Dont: I. kötet.
Dancla: op. 68. könnyebb etűdjei
Dénes: Hegedűiskola V.-VI.
Bloch: Hangsoriskola

6. osztály: Dancla: op. 68.
Mazas: I. kötet (könnyebb etűdjei)
Kaiser: II. kötet
Dont: II. kötet
Dénes: Hegedűiskola V-VI.

7- 10. oszt: Kaiser: III. kötet
Kreutzer: 42 etűd
Dont: 24 előkészítő gyakorlat
Rode: 24 capricces
Bach, Corelli, Handel, Vivaldi, Viotti, Haydn, Seitz, Rieding concertjei és szonátái,
valamint Bartók: Román táncok, Goldmark: Air, Mozart: Albumok, és a Remekművek sorozat darabjaiból válogatva.

A beszámoltatás módja, követelmények

Félévkor és év végén is minden osztályban a beszámolók nyilvános vizsga formájában történik. Az "A" tagozaton azon 6. osztályt befejező tanulók, akik a továbbképző első osztályában kívánnak továbbhaladni alapvizsga letételére kötelezettek. A továbbképző 4. osztályát (10. osztály) befejező tanulók záróvizsgát kötelesek tenni. Mivel e vizsgák sikerét nagyban befolyásolja a tanulók egyre kevesebb szabadideje, így eltekintünk a kotta nélküli előadástól.

A beszámolók során a tanulók félévkor kettő, év végén három zeneművet adnak elő az „A” tagozaton. „B” tagozaton félévkor három, év végén négy zeneművet szólaltatnak meg. Ezeknek tartalmaznia kell: 1 magyar népdalt, gyermekdalt vagy etűdöt, 1 előadási darabot vagy kamaraművet.

Vizsgák értékelése osztályzattal: Jeles (5), Jó (4), Közepes (3), Elégséges (2), Elégtelen (1)

A növendékek többször kapnak szereplési lehetőséget: óvodai-, napközis-, és növendékhangversenyen valamint városi, egyházi, általános iskolai, gimnáziumi rendezvényeken.

Egyéb:

Iskolánk alkalmazkodik a helyi adottságokhoz, így egyéni elbírálást kell alkalmaznunk azoknál a tanulóknál ahol rehabilitációs céllal folyik a zeneoktatás. Kompromisszumra törekszünk annak érdekében hogy tanulóink minél tovább folytassák a zene tanulást.

Intézményünkben a tárgyi feltételek adottak.

Gordonka helyi tanterv

Iskolánk gordonka tanszaka elfogadja a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alpfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló **27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet** módosításában megjelent követelményeit, és tantervi programját. A tanszak tudja alkalmazni azokat a tantárgyak oktatásában, azonban a helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosított rendeletet felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ahogyan az a rendeletben is megfogalmazódik, azonban azokat a pontokat, ami nem a képzés idejét befolyásolja, (úgy mint vizsgák anyagai, művészeti alap- és záróvizsga anyaga, kottahasználat, stb.) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeknél is alkalmazzuk.

A helyi tantervet iskolánk két tanára állította össze:
Fehérné Sulyok Éva
Szekrényesy Béla.

A tanszak sajátosságai, céljai:

- a gordonka állandó népszerűsítésével megakadályozni azt a tendenciát, amely általában a vonós hangszereken tanuló növendékek számának csökkenését jelzi
- olyan tanszak ápolása, amelyben kiegyensúlyozottan vannak jelen a különböző évfolyamok
- a zene szeretetére való nevelés a hangszeres tanulmányok során
- minél előbb érezze meg a növendék tanulmányai során a zene folyamatát, összefüggéseit, és életkora valamint képességei szintjén szólaltassa azt meg kifejezően
- kezdetektől érezze meg az együttműködés szépségét, örömét (először tanár-diák viszonylatban), majd játsszon minél előbb társaival, a tanszak minden tagját magában foglaló cselló együttesben
- a színpadra nevelés érdekében lehetőségei szerint minél többet játsszon a növendék kisebb bemutatókon, tanszaki koncerteken, majd az intézmény által rendezett közös növendékhangversenyeken
- kísérje figyelemmel a tanszak azon tagjait, akik lehetőséget kapnak regionális vagy megyei versenyeken való részvételre
- jusson el a növendék a 6. osztály befejezésekor arra a szintre, hogy elmélyültebben is foglalkozhasson a kamaramuzsikával

A gordonka tanításának feladatai az egymástól elkülöníthető szinteken:

A **hangszeres előképző** két évfolyamán ismerkedjen meg a növendék tanárával, hangszerével, annak akusztikai sajátosságaival, a hangszerkezelés alapvető feladataival.

Az **alpfok 6 osztályában** alakuljon ki folyamatosan egyre könnyedebb hangszerkezelés, helyes jobb és bal kéz technika majd kifejező gordonkahang.

A **továbbképző évfolyam** elérésekor legyen képes a növendék az önálló muzsikálásra, ehhez szerezzen megfelelő tájékozottságot hangszerén.

B tagozatra lépés a 2. évfolyam év végi vizsgáján legyen eldönthető, feltételei pedig a növendék szorgalma, adottságai, az átlagosnál nagyobb érdeklődése a hangszer iránt, valamint reményekre okot adó technikai felkészültsége legyen.

Tananyag, irodalom

A szakminisztérium által kiadott követelményrendszer teljes mértékben magába foglalja mindazon felhasználható irodalmat, amely a gordonka alapos, átgondolt tanításához szükségeltetik. A választás szintenként, évfolyamonként az egyéni képességek és készségszintek alapján történik.

A beszámoltatás módja, követelményei

- a beszámolókat félévkor nyilvános tanszaki koncert formájában történnek, év végén pedig vizsgát tesznek a növendékek
- az A tagozat 6. osztályt befejező növendékei, illetve a nem zenei pályára készülő B tagozatosok művészeti alapvizsgára kötelezettek, amennyiben a továbbképző első osztályban kívánják folytatni tanulmányaikat
- szereplési lehetőség még a hangszerbemutatókon, iskolai és városi rendezvényeken való részvétel

Követelmények szintenként:

Évfolyam	Félév	Év vége
Előképző 1. és 2. évfolyam	1 gyermekdal vagy népdal 1 vagy 2 húron	1 gyermekdal vagy népdal (feldolg.) két húron
Alapfok 1. osztály	2 előadási darab zongorakísérettel	1 etűd, vagy magyar népdal 2 előadási darab
Alapfok 2. osztály- 3. osztály	2 előadási darab	1 etűd 2 előadási darab (lehetőség szerint barokk, vagy klasszikus táncjáték)
Alapfok 4. osztály- 6. osztály	2 előadási darab	1 etűd 2 előadási darab, vagy barokk vagy klasszikus tétel
Továbbképző	1 előadási darab	2 különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet koncert tétel
Megjegyzés: A tanszaki koncertek, vizsgák anyagát lehetőség szerint kotta nélkül kell játszani. Az év végi vizsgák előadási darabjaiból egyet kiválthat egy kamaramű. A B tagozat követelményei teljes mértékben megegyeznek a központi követelményrendszerrel.		

A fentebb leírt helyi tanterv pontos megvalósításához alapvetően hozzátartozik a tárgyi feltételek folyamatos figyelemmel kísérése. Hangszerkarbantartás, egy-egy jó minőségű húrkészlet beszerzése, vonószőrözés, valamint jó minőségű gyanta szükségeltetik.

Gitár helyi tanterv

A gitár tanszak helyi tantervét a szakminisztérium által kiadott, az „Alapfokú Művészetoktatás Követelményei és Programja”, vagyis a központi tantervi követelmények felhasználásával készítette Szekrényesy Béla.

Munkája során a minisztériumi, központi tantervi követelményekből indult ki. A tanszak szakirányú feladatait a 3/2011.(I.26.) NEFMI rendelet tartalmazza.

A tanszak sajátosságai, céljai:

- olyan tanszak ápolása, amelyben kiegyensúlyozottan vannak jelen a különböző évfolyamok
- a zene szeretetére való nevelés a hangszeres tanulmányok során
- minél előbb érezze meg a növendék tanulmányai során a zene folyamatát, összefüggéseit, és életkora valamint képességei szintjén szólaltassa azt meg kifejezően
- kezdetektől érezze meg az együttmuzsikálás szépségét, örömét (először tanár-diák viszonylatban), majd játsszon minél előbb társaival, a tanszak minden tagját magában foglaló gitár együttesben
- a színpadra nevelés érdekében lehetőségei szerint minél többet játsszon a növendék kisebb bemutatókon, tanszaki koncerteken, majd az intézmény által rendezett közös növendékhangversenyeken
- kísérje figyelemmel a tanszak azon tagjait, akik lehetőséget kapnak regionális vagy megyei versenyeken való részvételre
- jusson el a növendék a 6. osztály befejezésekor arra a szintre, hogy elmélyültebben is foglalkozhasson a kamaramuzsikával
- a már magasabb iskolát és/ vagy zenei előtanulmányokat végzett gitártanulást kezdő növendékek esetében az alapvető technikai elemek elsajátítása után a fejlődés léptéke jelentősen eltérhet a kisebb osztályokban haladókétól, ezért speciális, egyénre szabott léptékben határozandó meg a végzendő anyag

A gitár tanításának feladatai az egymástól elkülöníthető szinteken:

A **hangszeres előképző** két évfolyamán ismerkedjen meg a növendék tanárával, hangszerével, annak akusztikai sajátosságaival, a hangszerkezelés alapvető feladataival.

Az **alapfok 6 osztályában** alakuljon ki folyamatosan egyre könnyedebb hangszerkezelés, helyes jobb és bal kéz technika majd kifejező gitárhang.

A **továbbképző évfolyam** elérésekor legyen képes a növendék az önálló muzsikálásra, ehhez szerezzen megfelelő tájékozottságot hangszerén.

B tagozatra lépés a 2. évfolyam év végi vizsgáján legyen eldönthető, feltételei pedig a növendék szorgalma, adottságai, az átlagosnál nagyobb érdeklődése a hangszer iránt, valamint reményekre okot adó technikai felkészültsége legyen.

Tananyag, irodalom

A szakminisztérium által kiadott követelményrendszer teljes mértékben magába foglalja mindazon felhasználható irodalmat, amely a gordonka alapos, átgondolt tanításához szükségeltetik. A választás szintenként, évfolyamonként az egyéni képességek és készségszintek alapján történik.

A beszámoltatás módja, követelményei

- a beszámolók félévkor nyilvános tanszaki koncert formájában történnek, év végén pedig vizsgát tesznek a növendékek
- az A tagozat 6. osztályt befejező növendékei, illetve a nem zenei pályára készülő B tagozatosok művészeti alapvizsgára kötelezettek, amennyiben a továbbképző első osztályban kívánják folytatni tanulmányaikat
- szereplési lehetőség még a hangszerbemutatókon, iskolai és városi rendezvényeken való részvétel

Követelmények szintenként:

Évfolyam	Félév	Év vége
Előképző 1. és 2. évf.	2 gyermekdal vagy népdal 1 vagy 2 húron	3 gyermekdal vagy népdal (feldolg.) két húron
Alapfok 1. osztály	2 előadási darab	1 etűd, vagy magyar népdal 2 előadási darab
Alapfok 2. osztály- 6. osztály	2 előadási darab	1 etűd 2 előadási darab
Továbbképző osztályok	1 előadási darab	2 előadási darab

A zeneiskola tanszakán a tárgyi feltételek adottak, de évente legalább egy jó minőségű hűrkészlet beszerzése elengedhetetlen (SAVAREZ vagy D' ADDARIO)

Furulya helyi tanterv

Iskolánk furulya tanszaka elfogadja a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló **27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet** módosításában megjelent követelményeit, és tantervi programját. A tanszak tudja alkalmazni azokat a tantárgyak oktatásában, azonban a helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosított rendeletet felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ahogyan az a rendeletben is megfogalmazódik, azonban azokat a pontokat, ami nem a képzés idejét befolyásolja, (úgy mint vizsgák anyagai, furulya, mint előkészítő hangszer használata az oktatásban, művészeti alap- és záróvizsga anyaga, kottahasználat, stb.) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeknél is alkalmazzuk.

Jelen helyi tantervet az iskola fúvós tanárai állították össze:

Bálint Béla
Karacs Mónika
Soltész Károlyné
Kaszó Lajos
Fábián Krisztina

A központi tananyagot tekintjük irányadónak, kiegészítve a helyi viszonyok figyelembe vételével.

A tanszak sajátosságai, céljai:

Iskolánk furulya szakos tanulóinak többsége 1-2 év után egyéb fa, illetve rézfúvós hangszeren folytatja tanulmányait. Ezen igény kielégítését figyelembe véve a helyi tanterv céljai a következők:

- A kottaolvasás rögzítése /ritmusok, hangjegyek, metrumok, módosító jelek, módosított hangok, hangnemek, fontosabb dinamikai, illetve tempó jelzések ismerete és használata.
- Helyes légzéstechnika elsajátítása
- Igényes hangindítás és hanglezárás kialakítása
- A hangszerkezelés tökéletesítése, nyelv és ujjtechnika finomítása
- A társas zenélés alapjainak lerakása
- A furulya család többi tagjának megismerése
- Széleskörű hangszeres és zenei ismeretek megszerzése
- A zene iránti szeretet és érdeklődés fokozása
- Hangversenyeken, zenei versenyeken való részvétel

A furulya tanulmányokat továbbfolytató tanulóink számára a bőséges irodalomjegyzék lehetőséget kínál a zeneirodalom teljes vertikumának áttekintésére, és a különféle zenei stílusok és korszakok megismerésére.

A 4. osztálytól kezdve, a Nemzeti Alaptanterv követelményeinek megfelelően bevezetésre kerül az „f” alapú furulya /altfurulya/ használata is.

7. osztálytól kezdve, a furulya család többi hangszerén való tanulmányokkal a kamarazenélést színesítjük.

Beiskolázás:

A 6. életévüket betöltött gyermekeket vesszük fel, amennyiben a gyermek megfelelő fizikai és szellemi adottságokkal rendelkezik. Az alkalmasságot, a megelőző tanév végén tehetségkutatás során mérjük fel.

Tananyag és irodalom:

- Ek.1.:** Béres: Furulyaiskola I.
Szőlő érik /*gyermek és népdalfeldolgozások*/
Solymosi: Első előadási darabjaim
- Ek.2.:** Béres: Furulyaiskola I.
Szőlő érik
Solymosi: Első előadási darabjaim
Lőrincz-Paragi: Furulya ABC
- 1. o.:** Béres: Furulyaiskola II.
Lőrincz-Paragi: Furulya ABC
Bali: Repertoire 1.b.
Czidra: Furulyamuzsika kezdőknek
- 2. o.:** Lőrincz-Paragi: Furulya ABC
Bali: Repertoire 1.b.
Bartók: Gyermekeknek I.
- 3. o.:** Lőrincz-Paragi: Furulya ABC
Bali: Repertoire 1.b.
Bartók: Gyermekeknek II.
Malina: Szopránfurulya duók
Pepusch: Hat szonáta I.
- 4. o.:** Czidra: Altfurulya ABC
Pepusch: Hat szonáta I.
Malina: Furulyamuzsika 2.
Nagy O.: Barokk táncok
- 5. o.:** Czidra: Altfurulya ABC
Malina: Altfurulya duók
Nagy O.: Barokk táncok
Pepusch: Hat szonáta
- 6. o.:** Nagy O.: Barokk táncok
Valentine: Szonáták
Kállay: Hangnemgyakorló
- 7-10.o:** Valentine: Szonáták

Német mesterek művei
Kállay: Hangnemgyakorló
Barokk táncok két blockflötére
Hotteterre: Szvitek

Népi furulya tanszak híján fontosnak tartjuk a magyar népzene beépítését is a tananyagba. E célra Bartók Béla, Kodály Zoltán, Bárdos Lajos, Farkas Ferenc és más magyar szerzők népdalfeldolgozásával egészítjük ki a tananyagot.

A tananyag mellett fontos a megfelelő minőségű hangszer kiválasztása. Kezdő növendékeinknek rendszerint a YAMAHA, vagy AULOS márkájú német mechanikás szoprán furulyát javasoljuk, részben az életkori fizikai sajátosságokra való tekintettel, részben mert a későbbi fa, illetve rézfúvós hangszer tanulmányokhoz ez a legideálisabb. A furulya tanszakot folytató tanulóknak javasoljuk az angol mechanikás hangszerre való váltást.

A beszámoltatás módja, követelmények:

A beszámolókat félévkor tanszaki meghallgatás, év végén **vizsga** formájában történik.

A félévi meghallgatás anyaga:

2 szabadon választott mű az I. félév anyagából

Az év végi vizsga anyaga:

- egy szóló dal, vagy etűd kotta nélkül
- egy kamaradarab
- egy előadási darab zongora kísérettel

A meghallgatás és a vizsga minden esetben nyilvános.

Ezekén kívül a tanulóknak lehetősége van az iskola közművelődési programjának rendezvényein, illetve körzeti, megyei, regionális és országos versenyeken, fesztiválokon, találkozókra egyénileg, vagy kamaraegyüttessel közreműködni.

Fuvola helyi tanterv

Iskolánk fuvola tanszaka elfogadja a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló **27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet** módosításában megjelent fuvola hangszerek követelményeit, és tantervi programját. A tanszak tudja alkalmazni azokat a tantárgyak oktatásában, azonban a helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosított rendeletet felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ahogyan az a rendeletben is megfogalmazódik, azonban azokat a pontokat, ami nem a képzés idejét befolyásolja, (úgy mint vizsgák anyagai, furulya, mint előkészítő hangszer használata az oktatásban, művészeti alap- és záróvizsga anyaga, kottahasználat, stb.) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeknél is alkalmazzuk.

A helyi tantervet a tanszak két tanára állította össze:

Karacs Mónika

A tanszak sajátosságai, céljai

- a minőségi munka állandósulása
- fuvola megszerettetése a növendékekkel
- a kamaramuzsikálás mielőbbi bevezetése,
- a hangszerek folyamatos karbantartása, generálózása
- a megyei és országos versenyeken való részvétel.
- a hangszerpark bővülésével a fuvolista növendékek létszámának emelése,
- megyei, területi és országos szóló illetve kamarazene versenyeken való részvétel
- a beiratkozott tanulók megtartása
- rendszeres gyakorlásra ösztönzés
- felkészítés zeneművészeti szakközépiskolába
- folyamatos továbbképzéseken való részvétel

Az "A" és „B” bármely fúvós tagozaton tanulók számára a 4-5-6. zeneiskolai osztályban lehetőséget kívánunk adni a kamarazenevel való elmélyültebb foglalkozásra. Természetesen az egyéni hangszeres tudásának szinten tartása és fejlesztése elengedhetetlen mindemellett!

Beiskolázás

A tanszakra jelentkező gyerekeket lehetőség szerint az általános iskola 1. évfolyamának megkezdésekor a EK/1. osztályba kívánjuk felvenni. Itt a tanár feladata a megfelelő hangszer kiválasztása. Pl. fife, piccolo, kanyarfejes fuvola, esetleg fuvola.

Úgy gondoljuk, hogy a megyei-országos versenyeken való jó eredmények eléréséhez szükséges a mielőbbi (6 éves) hangszeres tanulmányok megkezdése.

Az „A” tagozat 1. osztályának megkezdését az általános iskola 3. osztályában látjuk indokoltnak és megalapozottnak, hiszen így esik egybe az alapfok 6. osztályának elvégzése az általános iskola 8. osztályával.

A beiskolázás feltételei:

- megfelelő egészségi állapot,
- a hangszer tanulásához szükséges szellemi és fizikai adottságok megléte

„B” tagozatra kerülés feltételei:

A „B” tagozatra leghamarabb a tanuló 2. osztálytól kerülhet, így a „B” tagozatra kerülés lehetőségét legkorábban az első évfolyam év végi beszámolóján tett bizottsági javaslat alapján lehet eldönteni.

- átlagot meghaladó zenei képesség, készség, tehetség megléte,
- kiváló hangszeres adottságok,
- kitartó szorgalom.

Tananyag, irodalom

- Ek./ 1-2. Bántai-Sipos: Fuvola ABC
Jeney Z.: Fuvolaiskola I.
Bántai-Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I.
1. osztály: Jeney Z.: Fuvolaiskola I.
Bántai-Sipos: Fuvola ABC
Bántai-Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I.
Gariboldi: 15 etűd fuvolára
2. osztály: Jeney Z.: Fuvolaiskola I.
Bántai-Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I.
Platonov: 30 gyakorlat fuvolára
Gariboldi: 15 etűd fuvolára
3. osztály: Jeney Z.: Fuvolaiskola I., II.
Bántai-Kovács: Válogatott etűdök fuvolára I., II.
4. osztály: Jeney Z.: Fuvolaiskola II.
Bántai-Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II.
Köhler: Etűdök fuvolára op. 33. I.
5. osztály: Jeney Z.: Fuvolaiskola II.
Bántai-Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II.
Köhler: Etűdök fuvolára op. 33. I.
6. osztály: Köhler: Etűdök fuvolára op. 33. I.
Bántai-Kovács: Válogatott etűdök fuvolára II., III.
7. osztály: Köhler: Etűdök fuvolára I., II. op. 33.
Bántai-Kovács: Válogatott etűdök III.
8. osztály: Köhler: Etűdök fuvolára II.,
9. osztály: Köhler: Etűdök fuvolára II., III.
10. osztály: Köhler: Etűdök fuvolára III.
Köhler: Virtuóz etűdök fuvolára op. 75. I., II.

Kiegészítő tananyagok, előadási darabok, kamaraművek és egyéb zeneművek az AMKP ajánlata alapján választhatók a „felhasználható irodalom” fejezetéből, kiegészítve az alábbi darabokkal:

- Előkészítő osztályok: népdalok, gyermekdalok zongorakísérettel
Gryllus dalok
Baklanova: Körtánc
W.Popp: 36 kis etűd
- 1-2. osztály: Kuhlau: Menuett
Baklanova: Körtánc
Kramer: Keringő

Hummel: Tánc
 Schumann: A vidám földműves
 Sosztakovics: Tréfás keringő
 W.Popp: 36 kis etűd
 Varlamov: Piros kendőcske (orosz népdal)

3-4. osztály

W.Popp: Kecses keringő
 Ismeretlen szerző: Green Sleeves
 Webber: Romany Caprise
 Chopin: Keringő
 Rachaminyov: Olasz polka
 Bizet: Részlet a Carmen c. operából
 Köhler: Spanyol keringő
 Moszkovszki: Spanyol tánc
 Popp: Spanyol tánc
 Brahms: V. magyar tánc
 Conte: Impromptu
 Kodály Zoltán: Gyermektáncok
 W.Popp: Fekete erdő virágai
 W.Popp: Születésnapra
 Robin de Smet: Tisztelgés a szerelemnek
 J.A.E.Demerssemann: Air op.28 Nr.4.
 W.Popp: Fantázia
 J.B.Ch.Dancla: Változatok egy Mercadante témára
 Dimitrescu: Ördögtánc

5-6. osztály

W.Popp: Kecses keringő
 W.Popp: Orosz cigánydal
 W.Popp: Falusi lakodalom
 Köhler: Spanyol keringő
 Hacsaturjan: Keringő
 Debussy: Kis néger
 W.A.Mozart: Török induló
 W.Popp: Thuringiai népdal
 Andersen: Scherzino
 Joplin: 6 ragtime fuvolára
 Monuszkó: Fonó lányka
 Donizetti: Cavatina
 Pergolesi: G-dúr fuvolaverseny
 J.Demerssemann: Velencei karnevál
 W.Popp: Kis fantázia
 W.Popp: Elegáns mazurka
 W.Popp: Téma és variációk egy Rossini témára

7-10. osztályok:

W.Popp: Staccato fantázia
 W.Popp: Szalon keringő
 W.Popp: Traviata
 W.Popp: Katona polka
 Monti: Csárdás
 Mouquet: Pán szonata

W.Popp: La Bella Russe
 Ph.E.Bach: d-moll fuvolaverseny
 W.Popp: Patkoló kovács dala
 Fürstenau: Adagio és Polonéz
 Fürstenau: Bevezetés és Rondo
 Fürstenau: Bevezetés és variációk
 G.Gariboldi: Fantázia C.Gounod „Faust” c. operájára
 S. Mercadante: e-moll fuvolaverseny
 Louis Ganne: Andante és Scherzo

A beszámoltatás módja, követelmények

Az "A" tagozaton azon 6. osztályt befejező tanulók, akik a továbbképző első osztályában (7. osztályba) kívánnak tovább haladni alapvizsga letételére kötelezettek.
 A beszámolók félévkor is és évvégén is nyilvános tanszaki bemutatók alkalmával zajlanak.

Évfolyam	félév	évvége
Előkészítő 1-2.	2 egység, ez lehet 2 gyermek- vagy népdal, vagy előadási darab	3 egység, ez lehet gyakorlat, előadási darab, gyermek- vagy népdal,
1 osztály	2 egység, etűd vagy duó és előadási darab,	3 egység, etűd, duó, előadási darab,
2. osztály	2 egység, etűd vagy duó és előadási darab	3 egység, etűd, duó, előadási darab,
3. osztály	2 egység, etűd vagy duó és előadási darab	3 egység: etűd, duó és előadási darab
4. osztály	2 egység, etűd vagy duó és előadási darab	3 egység, etűd, duó és előadási darab
5 - 6. osztály	2 egység, etűd vagy duó (illetve kamaramű) és előadási darab	3 egység, etűd, duó (illetve kamaramű) és előadási darab
7 - 10. osztály	Egy előadási darab vagy egy tételpár,	2 egység, etűd vagy duó (kamaramű) és előadási darab

A tantervben megfogalmazott, osztályokra bontott „Minimális követelmény” maradéktalan teljesítése a „Hangszerkezelés fejlesztése” és a „Zenei ismeretek” elsajátítása természetesen alap a felsőbb osztályba való lépéshez.

Vizsgák értékelése:

Minden osztályban osztályzattal!

Az 5. 6. valamint a továbbképző osztályokban tanuló – ált. isk. 7. 8., középiskola v. főiskola mellett muzsikáló – tanulók oktatásában sokkal több kompromisszumra van szükség, így ez a munka nem tudna megenni egy merev tantervi követelményrendszerben. (pl. 2x30 perces helyett 1x60 perces óra)

Mivel a zenetanulás és maga a hangszertanulás készségeket feltételez, (melyek nem egyformán „vannak” a gyerekekben) ezért a tananyagban kompromisszumként a „szomszédos” osztályok anyagát is átvéve végzik el egyes tanulók a hangszeres osztályukat.

Az Előképző osztályokban a képességek kibontakoztatására és a készségek felmérésére, fejlesztésére kell a hangsúlyt fektetni. Az elvégzendő anyag kötetlen, az elvégzendő tananyag mennyiségére kisebb hangsúly kerül.

Az 5. osztálytól a kötelezően választható tárgyak között nagyobb lehetőséget kell adnunk a kamarazenélésre hiszen kötelezően választható tantárgyként jelenik meg.

A Művelődési és Köznevelési Minisztérium által 1998-ban kiadott tanterv bőséges anyagot kínál etűd-, előadási- és kamaradarabok tekintetében. Ez az anyag az iskola kottaállományában szereplő darabokkal fentebb már osztályonként felsorolva megjelenik.

Az AMKP-ben a „Tárgyi feltételek” fejezetből folyamatos szükséglet:

- jól hangolt zongora v. piano,
- teljes alakot visszaadó tükör,
- jól felszerelt, folyamatosan gyarapított könyv-, kotta- és lemeztár.
- a fuvalapok bővítése.
- metronóm
- kottaállvány
- a kottaállomány folyamatos bővítése szóló és kamaradarabokkal

Klarinét-szaxofon helyi tanterve

A jelenleg érvényes tantervet a Művelődési és Köznevelési Minisztérium által kiadott „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” alapján állította össze a tanszak tanára

Bálint Béla

A klarinét-szaxofon tanszakon bevezeti felmenő rendszerbe a 3/2011(I.26) NEFMI rendeletében előírt követelmény rendszert, amely a 27/1998 (VI.10) MKM rendelet módosításában megjelent klarinét-szaxofon hangszerek követelményeit és tantervi programját tartalmazza.

Az új tanterv bevezetésének dátuma: 2011. szeptember 1.

A helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosítás lényege, hogy az a képzés időtartamát nem befolyásolja, (úgy mint vizsgák anyagai, furulya mint előkészítő hangszer használata az oktatásban, művészeti alap- és záróvizsga anyagai, kották alkalmazása stb) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeinknél is alkalmazzuk.

A hangszerek sajátosságai, nehézségei

Az új tanterv 2011.szeptember 1-től kerül bevezetésre melyet a(NEFMI (3/2011. I.26) rendelete tesz kötelezővé.

Ennek értelmében alapvető változás a klarinét és szaxofon tanszakon, hogy az eddigi négy alapfokú osztály hat osztályra változik, így változik a képzés struktúrája.

A klarinét és szaxofon tanításnak komoly fiziológiai feltételei vannak. Itt elsősorban a jobb kéz hüvelyk ujját értem, hiszen a klarinétnál teljes mértékben, míg a szaxofonnál kisebb részben ezen tartjuk a hangszert, ami nem könnyű. Sokszor akad probléma az ideálisnak nem mondható fogazatból, illetve a rövid vagy vékony ujjakból. A merítési lehetősége egy felvételi alkalmával jóval kisebb egy vidéki zeneiskolai tanárnak, mint egy fővárosinak, ahol sorban állás van.

Ez indokolja a furulya tanítását, mint előhangszert (német rendszerű vagy barokk), amely segít a kottaolvasásban, a ritmikai elemek megismerésében, elsajátításában.

A szaxofont jellemzően az is elmondható, hogy mivel „divatos hangszer” a fiatalok gimnáziumi tanulmányaik mellett kezdenek el hangszert tanulni - sokszor zenei előtanulmányok nélkül - csak később bevonhatóak kamarazenei, zenekari munkába.

A klarinét-szaxofon tanszakon általánosan érvényesen az alábbiakat vezetjük be, illetve folytatjuk az eddig jól bevált módszerek szerint.

Félévi meghallgatás anyaga:

Két egység, ami lehet:

- 1 etüd+ előadási darab
- 1etüd + duo
- előadási darab + duo vagy más kamarazene stb.

Év végi beszámoló anyaga:

Három egység, ami lehet: -1 etüd + 2 darab
-1 etüd + 1 darab + kamarazene stb.

Az előadási darabokat lehetőleg fejből kérjük megtanulni.

Kották használata:

A tantervben felsorolt kötelező és ajánlott kották mellé bármely más kotta, ami felhasználható a tanításba az adott évfolyamon.

Fontos, hogy a növendék számára teljesíthető legyen.

A cél az, hogy tanulóink képességeihez, készségeihez és teherbírásához mért anyaggal juttassuk el a kívánt szintre.

Művészeti alap-és záróvizsga követelményeit a törvényben meghatározott szerkezet alapján, de anyagában egyénre szabottan.

Trombita helyi tanterv

Iskolánk trombita tanszaka elfogadja a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló **27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet** módosításában megjelent trombita hangszer követelményeit, és tantervi programját. A tanszak tudja alkalmazni azokat a tantárgyak oktatásában, azonban a helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosított rendeletet felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ahogyan az a rendeletben is megfogalmazódik, azonban azokat a pontokat, ami nem a képzés idejét befolyásolja, (úgy mint vizsgák anyagai, furulya, mint előkészítő hangszer használata az oktatásban, művészeti alap- és záróvizsga anyaga, kottahasználat, stb.) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeknél is alkalmazzuk.

A helyi tantervet összeállította a tanszak két tanára:

Fábián Krisztina

Kaszó Lajos

A tanszak sajátosságai, céljai

A trombita tanszakon az utóbbi időben fejlődési tendencia vehető észre, kisarányú a lemorzsolódás, állandóan növekszik a kis trombitások létszáma.

Szeretnénk a kis trombitásokat minél hamarabb arra a szintre juttatni, hogy a kamara együttesek és a fúvószenekar aktív részvevői legyenek.

Célok:

- a növendékek létszámának bővülésével új hangszerek vásárlása, mivel úgy tűnik, ez a cél nem megalapozatlan.
- a növendékek gyakori szerepeltetése, iskolai és azon kívüli lehetőségeken, szóló, kamarazene és zenekari koncerteken, versenyeken (megyei, regionális, trombitás találkozók)
- a tantervben felsorolt kották bővítése,
- a hangszerállomány folyamatos karbantartása és felújítása,

A tanterv anyagával egyetértünk, kottatárunk fejlesztése fontos feladat, mivel növendékeinket ilyen magas kottaárakkal nem lehet terhelni. (Gondolok az előadási darabokra és a nagyon drága, főleg külföldi trombitaiskolákra.)

A „B” tagozatra kerülés a tanszak 2. osztály év végi beszámolóján, bizottsági javaslat alapján lehetséges a következő szempontok szerint:

- Megfelelő adottság, technikai felkészültség, fogékonyság, érdeklődés,
- A tanuló részéről többlet kötelezettség vállalása főtárgy és elméleti tárgy területén egyaránt,
- A tanuló szorgalma

Az „A” és „B” tagozatos tanulók, ha alkalmasak, lehetőséget kapnak a kamarazenével való elmélyültebb foglalkozásra.

Beiskolázás

A vidékről, kisebb falvakból beutazó növendékek bevonása kamara együttesekbe, megadni minden vidékiről beutazó növendéknek azt a lehetőséget, hogy megismerjék, megszeressék az együttzenélés élményét, örömeit.

Fontosnak tartom, hogy a kis 7 éves növendékek mielőtt trombitát tanulnának legalább egy félévet tanuljanak furulyázni, ezalatt az idő alatt megismerkednek az ABC-s nevekkel, a testtartással, légzéstechnikával.

Ismertebb előadóművészek CD lemezeinek meghallgatása fontos szerepet játszik a hangszer népszerűsítésében és megkedveltetésében.

A tanulás legeredményesebb módjának azt tartjuk, ha a tanuló 8-10 éves korában kezdi el a hangszer tanulását. Ha fizikuma és fogazata alkalmassá teszi, akár 7 éves korában is elkezdheti a hangszeres előképző évfolyamot.

A beszámoltatás módja, követelmények

Az "A" tagozaton azon 6. osztályt befejező tanulók, akik a továbbképző első osztályában kívánnak tovább haladni alapvizsga letételére kötelezettek.

Félévi és év végi beszámolók nyilvános tanszaki bemutatók keretében zajlanak.

évfolyam	félév	évvége
Előkészítő 1-2.	Két gyermekdal vagy népdal	Három gyermekdal vagy népdal
1-6.	2 egység: etűd, gyermekdal vagy népdal, előadási darab	3 egység: gyakorlat, gyermekdal vagy népdal, Etűd, kamaradarab, előadási darab,
Továbbképző 7-10.	1 egység: Előadási darab	2 egység: Előadási darab, kamaradarab,

A tantervben megfogalmazott, osztályokra bontott „Minimális követelmény” maradéktalan teljesítése a „Hangszerkezelés fejlesztése” és a „Zenei ismeretek” elsajátítása.

Vizsgák értékelése: minden évfolyamon osztályzattal

Felhasznált tananyag, irodalom:

Horváth J.-Horváth I. Kovács Gy: Karácsonyi trombita muzsika
J. Kalinowski:
Sztán I. Repertoár trombitára
J. Uszov: Előadási darabok trombitára
Stener F.: Repertoár rézfúvós hangszerekre
G.F.Handel: Aria (aus Oratorium Josua)

Kürt helyi tanterv

Jelen helyi tantervet „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” alapján állította össze az iskola kürt tanára:
Fábián Krisztina

A központi tananyagot tekintjük irányadónak, kiegészítve a helyi viszonyok figyelembe vételével.

A kürt tanítás célja:

- A hangszer megszólaltatása, igényes kúrthang kialakítása
- A helyes légzéstechnika elsajátítása
- A nyelv és ujjtechnika tökéletesítése, finomítása
- A hangszer hangolása, kezelése, karbantartása
- A hangszer tartozékainak használata /szordínó, F-B váltó stb./
- A hangszer iránti szeretet és érdeklődés fokozása
- A hangszer történetének, irodalmának, művészeinek megismerése
- A transzponálás elsajátítása, alkalmazása
- A társas zenélésre való nevelés
- Hangversenyeken, versenyeken való részvétel
- A tehetséges tanulók zenei pályára irányítása

A tehetséges tanulóknak 2. évfolyamtól kezdve javasoljuk hangszeres tanulmányuk „B” tagozaton való folytatását, mely emelt óraszámával lehetőséget ad a zenei pályán elindulni.
A 8. évfolyam elvégzése után a tanulónak lehetősége van hangszeréből kamarazene főtárgyi órákat látogatni.

Beiskolázás

Minden fúvós hangszerhez megfelelő fizikai alkatra van szükség az eredményes munka érdekében, ezért 10-12 éves kortól javasoljuk a kürt tanulmányok megkezdését.
Az alkalmasságot részben az előző tanév végén tartott tehetségkutatáson, részben a már furulyán, vagy egyéb hangszeren előtanulmányt folytató tanuló vizsgáján mérjük fel.

Tananyag és irodalom:

Ek. : Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola I.
Ónozó: Kürtiskola I.
Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I.

- 1.o.:** Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola I.
Ónozó: Kürtiskola: I.
Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I.
- 2.o.:** Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola I.
Poleh: Válogatott etűdök
Lubik: Kantilénák, barokk és klasszikus szemelvények
Ónozó: Kürtiskola II.
Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre I.
- 3.o.:** Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II.
Poleh: Válogatott etűdök
Lubik: Kantilénák, barokk és klasszikus szemelvények
Ónozó: Kürtiskola II.
Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre II.
- 4.o.:** Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II.
Maxime-Alphonse: Etűdök I.
Kopprasch: Technikai etűdök I.
Skroup: B-dúr koncert /*kadenciával*/
Szilágyi-Beleznay: Előadási darabok kürtre II.
- 5.-8.o:** Maxime-Alphonse: Etűdök I-II.
Kopprasch: Technikai etűdök I.
Müller: Etűdök I.

Előadási darabok:

Mozart kürtversenyei kadenciákkal
Saint-Saens: Románc
Beethoven: Szonáta
Sait-Saens: Koncertdal kürtre
Matisz: B-dúr kürtverseny

A tanuló a hangszert az iskola hangszerraktárából bérli, vagy saját hangszerét használja.

A beszámoltatás módja, követelmények:

A beszámolókat félévkor tanszaki meghallgatás, év végén **vizsga** formájában történik.

A félévi meghallgatás anyaga:

2 szabadon választott mű az I. félév anyagából.

Az év végi vizsga anyaga:

- egy kantiléna
- egy etűd
- egy előadási darab

A vizsga anyagából legalább egyet kotta nélkül kell játszani.

A kamarazene főtárgyas tanulók vizsga anyaga:

- egy kamaradarab
- egy előadási darab, vagy etűd

„B” tagozatos tanulóinknak két etűd, vagy két előadási darab az év végi vizsga anyaga.

A meghallgatás és a vizsga minden esetben nyilvános.

Ezekén kívül a tanulóknak lehetőségük van az iskola közművelődési programjának rendezvényein, illetve körzeti, megyei, regionális és országos versenyeken, fesztiválokon, találkozókön egyénileg, vagy kamaraegyüttessel közreműködni.

Mély-rézfúvós tanszak helyi tanterve (Tuba,harsona,bariton,tenor)

Iskolánk mélyrézfúvós tanszaka elfogadja a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló **27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet** módosításában megjelent tanszak hangszer követelményeit, és tantervi programját. A tanszak tudja alkalmazni azokat a tantárgyak oktatásában, azonban a helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosított rendeletet felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ahogyan az a rendeletben is megfogalmazódik, azonban azokat a pontokat, ami nem a képzés idejét befolyásolja, (úgy mint vizsgák anyagai, furulya, mint előkészítő hangszer használata az oktatásban, művészeti alap- és záróvizsga anyaga, kottahasználat, stb.) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeknél is alkalmazzuk.

A helyi tantervet a tanszak tanára Kaszó Lajos állította össze.

A tanszak sajátosságai, céljai

A „B” tagozatra kerülés a rézfúvós hangszerek 2. osztály év végi beszámolóján, bizottsági javaslat alapján lehetséges a következő szempontok szerint:

- megfelelő adottság, technikai felkészültség, fogékonyság, érdeklődés,
- tanuló részéről többlet kötelezettség vállalása főtárgy és elméleti tárgy területén egyaránt.
- a tanuló szorgalma,

Az „A” és „B” tagozatos tanulók a 6. zeneiskolai osztály elvégzése utáni lehetőséget kapnak a kamarazenével való elmélyültebb foglalkozásra. (Kamarazene- mint főtanszak) mellett nélkülözhetetlen hangszeres tudásuk szinten tartása, fejlesztése.

Tuba

A tanulásához javasolt olyan kifogástalan egészségi állapotú és kondíciójú fiataalt kiválasztani, aki képes lesz a hangszer méreteihez igazodva fizikailag megfelelni. A képzés 10-11 éves kortól kezdhető.

Tananyag és irodalom

HEK	Jakab G.: Tubaiskola I. (40 etűd) Újfalusi - Pehl - Perlaki: Tubaiskola I. Lebegyev: Tubaiskola (10 etűd)
1-2. osztály	Lengyel-Pejtrik: Gordonkamuzsika kezdők számára Brodszky: Régizene gordonkára Kis kezek nagy mesterek (Hofmeister) Kietzer: Tubaiskola (10 etűd)
3-4-5. osztály	D. Meschke: Tubaiskola (10 etűd) Lachman: (10 etűd)
6-7-8. osztály	Jakab G.: Tubaiskola II., valamint az előbb felsoroltakból.

Előadási darabok a felhasználható irodalomban felsoroltak szerint, kiegészítve az újabb tubaiskolákkal.

Beszámolatás módja, követelmények

Az "A" tagozaton azon 6. osztályt befejező tanulók, akik a továbbképző (7.o.) osztályban kívánnak tovább haladni alapvizsga letételére kötelezettek.

Félévi és év végi beszámolók nyilvános tanszaki bemutatók keretében zajlanak.

évfolyam	félév	évvége
Előkészítő 1-2.	Két gyermekdal vagy népdal	Három gyermekdal vagy népdal
1-6.	2 egység: etűd, gyermekdal vagy népdal, előadási darab	3 egység: gyakorlat, gyermekdal vagy népdal, Etűd, kamaradarab, előadási darab,
Továbbképző 7-10.	1 egység: Előadási darab	2 egység: Előadási darab, kamaradarab,

A tantervben megfogalmazott, osztályokra bontott „Minimális követelmény” maradéktalan teljesítése a „Hangszerkezelés fejlesztése” és a „Zenei ismeretek” elsajátítása.

Vizsgák értékelése: minden évfolyamon osztályzattal

Harsona-Bariton-Tenor

Kiválónak és megvalósíthatónak tartjuk 3/2011.(I.26.) NEFMI rendeletben foglalt alapfokú művészeti iskolákra vonatkozó követelményeket, tananyagot a harsona-bariton-tenorkürt hangszeresei számára.

Tananyag, irodalom

- 1-2. osztály: Újfalusi-Pehl-Perlaki: Harsonaiskola I.
Steiner: Harsona ABC
Varasdy: Trombitaiskola I.
Collin: Modern Method for Trombone
Újfalusi-Steiner: előadási darabok
- 3-4. osztály: Arban és Collin: Kötésgyakorlatok
Kietzer: Baritoniskola I-II.
Steiner: Harsona ABC
B.Grigorjev: Válogatott előadási darabok harsonára
- 5-6. osztály: Steiner: Mindennapi gyakorlatok
Marcello: Szonáták
Clodomir: Etűdök
Vivaldi: Szonáták
- 7-8. osztály: Az eddig elsajátított készségek megőrzése, fejlesztése, a zenei műveltség elmélyítése, a zenélési kedv ébrentartása.
Steiner: Mindennapi gyakorlatok
Stamp: Warm Ups
Maggio: Befúvási gyakorlatok
J.Novakovszkij: Concerto
Pocke: Concert harsonára

Beszámoltatás módja, követelmények

Az "A" tagozaton azon 6. osztályt befejező tanulók, akik a továbbképző első osztályában kívánnak tovább haladni alapvizsga letételére kötelezettek.

Félévi és év végi beszámolók nyilvános tanszaki bemutatók keretében zajlanak.

évfolyam	félév	évvége
Előkészítő 1-2.	Két gyermekdal vagy népdal	Három gyermekdal vagy népdal
	2 egység: etűd, gyermekdal	3 egység: gyakorlat,

1-6.	vagy népdal, előadási darab	gyermekdal vagy népdal, Etűd, kamaradarab, előadási darab,
Továbbképző 7-10.	1 egység: Előadási darab	2 egység: Előadási darab, kamaradarab,

A tantervben megfogalmazott, osztályokra bontott „Minimális követelmény” maradéktalan teljesítése a „Hangszerkezelés fejlesztése” és a „Zenei ismeretek” elsajátítása.

Vizsgák értékelése: minden évfolyamon osztályzattal

Minimális követelmény szintén az évfolyamonkénti ajánlásoknak megfelelően, a tanuló életkorának, egyéni készségeinek és képességeinek figyelembevételével.

A „B” tagozat követelményeit a Zeneművészeti Szakközépiskola felvételi követelménye meghatározza.

Egyéb:

Tapasztalatokat figyelembe véve az a legjobb módszer, ha a növendék 9-10 éves korában tenoron vagy baritonon kezdi meg tanulmányait, majd 11-12 évesen tér át a harsona tanulására, amennyiben fizikuma megfelel a hangszertechnikai követelményeknek.

A mély rézfúvós tanszakok céljai:

- Az adott hangszereken tanuló gyermekek létszámának növelése.
- Érdeklődés felkeltése a fúvószenekari együttesekben való részvétel iránt.
- A növendékek gyakori szerepeltetése iskolai vagy egyéb rendezvényeken.
- A tanulók állóképességének fokozatos növelése.
- A tanulók megismertetése a rokon hangszerekkel.
- A kottatár, hanganyagok folyamatos bővítése
- Új hangszerek beszerzés, a régebbiek folyamatos karbantartása, javítása

Magánének helyi tanterv

Iskolánk magánének tanszaka elfogadja a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alpfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló **27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet** módosításában megjelent követelményeit, és tantervi programját. A tanszak tudja alkalmazni azokat a tantárgyak oktatásában, azonban a helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosított rendeletet felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ahogyan az a rendeletben is megfogalmazódik, azonban azokat a pontokat, ami nem a képzés idejét befolyásolja, (úgy mint

vizsgák anyagai, művészeti alap- és záróvizsga anyaga, kottahasználat, stb.) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeknél is alkalmazzuk.

A helyi tantervet a tanszak tanára, Virágh Sándorné állította össze.

A tanszak létszáma, jellemzői:

20-22 fő, többnyire középiskolás tanul magánéneket, 90-95%-uk kollégista. Ez meghatározó és figyelembe veendő pl. az órarend, vagy szereplés kialakításánál, mert rájuk internátusi szabályok / kimenő, tanuló idő, hazautazás, érettségi szünet, stb./ vonatkoznak.

A tanszakon a lemorzsolódás év közben minimális /0-1 fő/. De szinte minden tanévben vannak érettségizők, akik továbbtanulás miatt elkerülnek a városból, így a tanszokról is. A zavartalan utánpótlás érdekében, ha olyan 14 év körüli fiatal jelentkezik, akinek fizikai és hangai adottságai jók, és a mutálás folyamatában nem küzd nagyobb nehézségekkel, akkor a tantervi programban meghatározott módon előkészítő osztályba kerül.

Azok a növendékek, akiknek távlati céljuk van az énekléssel, /pl. zenei pálya, színművészeti egyetem, tanárképző főiskola énekszak, tanítóképző, óvónőképző stb./ és az első évfolyamban kiváló hangai adottságuk és szorgalmuk megmutatkozik, 2. osztálytól B tagozaton folytatják tanulmányaikat.

A tervezett anyag nehézségi és mennyiségi meghatározói:

- több növendék az énektanulás által próbálja közösség előtt való gátlásait, megnyilvánulási nehézségeit leküzdeni, állóképességét fejleszteni.
- korlátozó némely egészségi probléma pl. allergia, asztma, mely időszakosan nehezítheti a teljesítményt.

Mindezek ellenére fontos, hogy lehetőségeikhez képest elsajátítsák a pontos, igényes, zenei élményt nyújtó éneklést.

A tantervi program helyi kiegészítői:

- az évfolyamonkénti ajánlott anyagban szükségét érezzük a kezdetektől gyakorolt kamaraéneklésnek. A többszólamú hallás fejlesztése, az alkalmazkodó készség erősítése, ugyanakkor a közös éneklés biztonsága élményt nyújtó számukra.
- az utóbbi években gyakran rendeznek térségünkben is tehetségkutató versenyeket, válogatókat. /Zemplén hangja, Amatőr Gála /
- évente megrendezik középiskolások számára az igennyelvű /angol-német, olasz-francia/ dalversenyt Miskolcon. A növendékek részéről ezek iránt nagy az érdeklődés és eredményes a részvétel.
- többen tagjai valamilyen színjátszó csoportnak, ahol modern darabok, musicalek szereplői.

A fentiek figyelembe vételével célszerű, hogy a könnyű műfaj /musical, chanson stb./ dalai bekerüljenek a helyi tantervbe, természetesen megfelelő mértékben az előírt műdalok és népdalok után. Szem előtt tartva a hangai adottságokat és teherbírást.

Félévi beszámoló- év végi vizsga az évfolyamokban:

- előkészítő osztály: félévkor 1 népdal
évvégén 1 szabadon választott dal , duett
- 1-6 osztály : félévkor 2 mű – 1 szabadon választott műdal, vagy népdal , duett vagy tercett
évvégén 3 mű – 2 különböző stílusú dal , kamaradarab.

A félévi beszámolón kerül sor a beszédtechnikai gyakorlatok közül 1-1 vers, vagy prózai részlet elmondására az előkészítősek és az 1. osztályosok részéről.

Félévkor, évvégén a teljes tanszak közös kamaraszámot énekel, ami ráhangolja és oldja a növendékeket az egyéni megmérettetés előtt és örömmzenélést nyújt a meghallgatások és vizsgák végén.

A felhasználható irodalom helyi kiegészítői:

Forrai-Farkas: Zúgj hullám- néger spirituálék.
Gershwin album
Andrew Lloyd Webbr: The Essential Collection
The Soud of music – Vocal selections
Latin – amerikai dallamok énekre, gitárra, zongorára
Eisemann Mihály dalai: Egy kis édes félhomályban
Operett albumok

Ütő hangszer helyi tanterv

Iskolánk ütő tanszaka elfogadja a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló **27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet** módosításában megjelent ütő hangszerek követelményeit, és tantervi programját. A tanszak tudja alkalmazni azokat a tantárgyak oktatásában, azonban a helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosított rendeletet felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ahogyan az a rendeletben is megfogalmazódik, azonban azokat a pontokat, ami nem a képzés idejét befolyásolja, (úgy mint vizsgák anyagai, művészeti alap- és záróvizsga anyaga, kottahasználat, stb.) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeknél is alkalmazzuk.

Jelen helyi tantervet a tanszak tanára Sebe Balázs állította össze.

A tanszak sajátosságai, céljai

A tanszak kedveltnek mondható, a tanulólétszám növekvő. Az ütőhangszer-ellátottság megfelelő, de folyamatos fejlesztés szükséges.

Céljai:

- minőségi munka fejlesztése, a zenetanulás értékeinek megéreztetése
- a kamara muzsikálás mielőbbi előtérbe helyezése, lehetőség szerint már a kezdetektől, bár a kamarazenélés anyaga többnyire a 4. osztálytól valósítható meg igazán.
- az orvosi javaslatra tanuló diákok megfelelő zeneterápiája
- a hangszerpark fokozatos bővítése, és folyamatos karbantartása.
- valamennyi meglévő ütőhangszer játéktechnikájának megismertetése.

Beiskolázás

A tanszakra jelentkező gyerekeket a 1. osztályos korban a EK/1 osztályba kívánjuk fölvenni, majd a EK/2 osztály elvégzése után elemezzük az ütőtanulás további esélyeit, illetve esetlegesen más tanszakra irányítás lehetőségeit.

Az "A" tagozat 1. osztályának elvégzését az általános iskola 3. osztályának befejezésekor látom indokoltnak és megalapozottnak. A "B" tagozatra kerülés lehetőségét a tanuló szorgalma ütős adottságai (ritmus, mozgáskoordináltsága) határozza meg.

„B” tagozatra kerülés feltételei:

- átlagot meghaladó zenei tehetség,
- kiváló hangszeres adottságok,
- akaraterő, kitartó szorgalom.

Az "A" tagozaton tanulók számára a 6. zeneiskolai osztály befejezésekor lehetőséget kínálunk a kamarazenével való mélyebb és elmélyültebb foglalkozásra, ami mellett a már megszerzett egyéni hangszeres tudás szinten tartása is feltétlenül elengedhetetlen.

Tananyag, irodalom:

Magyar kiadványok: Knauer: Kisdobiskola

Keune: Kisdobiskola

Martonosi-Korompay: Modern dobiskola 1 - 2.

Korompay Zsolt: Rock, blues és funk ritmusok 1 - 3.

Korompay Zsolt: Ritmikai gyakorlatok

Balázs-Zempléni: Ritmusgyakorlatok kezdőknek

Balázs O.: Technikai gyakorlatok I - III.

Balázs-Kósa-Zempléni: Csengő - bongó

Zempléni: Ütős ABC dallamhangszerekre

Vigdorovits: Ütőhangszerek iskolája

Bányai L.: Jazzdobiskola

Nesztor: Ritmusjáték és Jazzdobolás

Kamarazene:

Balázs: Három burleszk

Nyolc trió ütőhangszerekre

Kósa G.: Ötös játék

Régi zene hangolt ütőhangszerekre (Kósa)

Ütőhangszeres kamarazene a zeneiskolában (Antológia)

Zempléni: A triótól a nonettig

(Ütőhangszeres kamarazene album)

Külföldi kiadványok: Igény és lehetőség szerint hozzáférhetőek!
Dallamhangszerekre: Válogatás más hangszerek irodalmából

Beszámoltatás módja, követelmények

A növendékek évente többször szerepelnek óvodai-, napközis- és növendék-hangversenyen illetve lehetőség szerint városi rendezvényeken. Az "A" tagozat követelményeit teljesítő növendékeket elsősorban a főtárgy tanár, a "B" tagozat követelményeit teljesítőket a szaktanárokból álló vizsgabizottság osztályozza.

Az "A" tagozaton azon 6. osztályt befejező tanulók, akik a továbbképző első osztályában kívánnak tovább haladni alapvizsga letételére kötelezettek, a továbbképző 4. osztályt befejező tanulók pedig záróvizsgát kötelesek tenni, melynek sikerét nagyban befolyásolja a tanulók egyre kevesebb szabadideje, így a kotta nélküli előadástól eltekintünk.

Félévkor és év végén is a beszámoló, vizsga formájában történik.

Minden évfolyamon, félévkor és év végén a beszámoló, 1 - 2 ritmusgyakorlat vagy kamaradarab és 1 - 2 népdal, gyermekdal, etűd vagy előadási darab előadásából áll.

Cél:

- technikai, előadási készség megmutatása a különböző darabokon keresztül

Az "A" tagozat évfolyamonkénti és a "B" tagozat évfolyamonkénti tananyagát "Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja" alapján határozzuk meg.

E tantervben megfogalmazott, osztályokra bontott „Minimális követelmény” maradéktalan teljesítése „A” tagozaton, szem előtt tartva a növendék egyéni képességeit.

Vizsgák értékelése minden évfolyamon osztályzattal.

Egyéb:

Iskolánk alkalmazkodik a helyi adottságokhoz, így nem minden esetben ragaszkodunk a kotta nélküli előadásmódhoz, mivel a gyerekeknek egyre több egyéb elfoglaltságai vannak. Ezért kompromisszumra törekszünk, hogy tanulóink továbbra is folytassák a zenetanulást.

Kamarazene ütő tanszakon

Iskolánk fontosnak tartja a kamarazenélés, ezen belül az ütősök együttműködését is.

Minél hamarabb szeretnénk megismertetni tanulóinkkal az együttjátszás örömeinek élményét, ahol a fellépések alatt a felelősség megosztásával a gátlások hamarabb felszabadulnak.

A tantervben megjelölt ajánlott irodalmat használjuk és ezt folyamatosan igyekszünk bővíteni.

Az ütő kamarazenéléshez a hangszerek és kották adottak.

Szolfézs helyi tanterv

Iskolánk szolfézs tanszaka elfogadja a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló **27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet** módosításában megjelent kötelező tárgy követelményeit, és tantervi programját. A tanszak tudja alkalmazni azokat a tantárgyak oktatásában, azonban a helyi sajátosságoknak megfelelően néhány kiegészítést, apróbb módosítást alkalmazunk a 2011/2012-es tanévtől érvényes rendelethez.

A módosított rendeletet felmenő rendszerben kerül bevezetésre, ahogyan az a rendeletben is megfogalmazódik, azonban azokat a pontokat, ami nem a képzés idejét befolyásolja, (úgy mint vizsgák anyagai, művészeti alap- és záróvizsga anyaga, kottahasználat, stb.) az egységesség érdekében a korábban a rendszerbe lépett növendékeknél is alkalmazzuk.

A helyi programot összeállította:
Szabó Katalin
Varjas Csabáné

A szolfézs tanszak kiegészítő helyi tanterve, melynek speciális szabályozásából különösen fontosnak tartjuk, az alapfokú zeneoktatás zenepedagógiai célrendszerét, szerepét az esztétikai nevelés megalapozásában.

Kiemelkedő feladatnak tekintjük: a zenei készségek és képességek megalapozása, a kulturális értékek megőrzése, átadása.

A szolfézs tanszak ezekhez kapcsolódva, a helyi adottságoknak megfelelően készítette el pedagógiai programját.

A tanszak sajátosságai, céljai

A szolfézs tanítás célja:

- a gyermekek zenei képességeinek sokoldalú fejlesztése,
- a zenei alapismeretek elsajátítása,
- a növendék személyiségének formálása,
- olyan zenei gondolkodás megalapozása, amely segíti a tanulót a zenei anyag helyes értelmezésében, megszólaltatásában,
- megszerzett tudását tudja alkalmazni a hangszertanulásban,
- a zenei pályára készülő növendék felkészítése a továbbtanulásra.

Az előképző két és az alapfok első-második évét évekre lebontva is elemezzük, de a követelmények meghatározása irányadó szempont. Szükséges ez azért, mert a gyermekek, csoportok haladása eltérést mutathat. Ezért ennek a négy évfolyamnak a követelményeit egységesen kezeljük, szükség szerint eltérő haladás is megállapítható.

Tankönyv:

- Ek/1-2. o. Utazás a zene birodalmába (könyv+mf)
 Szmracsányi-Dénes: Zenei előképző + munkafüzet
 Csicsergő + munkafüzet
1.-4. o. : Dobszay – A hangok világa I-IV.

Egyéb, a tanszakot érintő sajátosságok:

Felmentések:

A szolfézs első 4 évfolyamát kötelező elvégezni. 5.évfolyamtól választható a zeneirodalom, zenetörténet, kórus, egyéb elméleti tárgy.

Fejlesztési irányvonalak

A hangszer és a szolfézs kapcsolatát szem előtt tartva betekintést nyerhetünk egymás munkájába. Az óralátogatás és a vizsgákon való részvétel előzetes megbeszélés alapján történik, így kísérhetjük figyelemmel egymás munkáját. A felmerülő problémák megbeszélésére tanszaki értekezletet hívunk össze, ahol sor kerülhet a tapasztalatok és vélemények cseréjére, egymást segítve ötletekkel, tanácsokkal.

A szülők felé irányuló tájékoztatás és kapcsolattartás

Komoly súlyt fektetünk a szülőkkel való jó kapcsolat kialakítására. Ügyelünk arra, hogy az érdeklődők figyelemmel kísérhessék gyermekük szolfézs tanulmányait. A kapcsolattartás egyik eszköze a zenei események, hangversenyek közös látogatása, az érdeklődés felkeltése. Iskolánk nagyobb rendezvényein a színpadon is kívánjuk, hogy együtt énekeljenek és közreműködjenek a szolfézs csoportok, mert ezzel különleges zenei élményhez jutnak. A közös készülődés, az élő zene és a 120-140 gyermek együtténeklése közösségformáló erővel bír.

Feladatunk:

Ösztönözni a növendéket és szüleit a zenekari, kamara és növendékhangversenyek meghallgatására. Erre megfelelő alkalmat nyújtanak azon közszégi rendezvények, ahol a zeneiskola tanárai és növendékei lépnek fel.

(jeles napokhoz kapcsolódó koncertek és iskolai rendezvények.)

A kis- előképző évfolyam (óvodás korúak)

Célok:

- A zenei képességek korai fejlesztése játékos, kötetlen és kötött formában.
- Ritmus- és hallásfejlesztés a gyermekek életkorának megfelelően.
- A csoportos és egyéni ének, játék megszerettetése, a zenélés örömeinek megismertetése.
- Közösség- és személyiségformálás, a közös és egyéni szereplések biztosítása.

Szakirányú feladatok:

A 6 éves korú, óvodás gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődéséhez elengedhetetlen a mozgás és a játék. Ezen keresztül ismerkednek meg szinte mindennel, tanulásukat ezáltal lehet irányítani. Az óvodában/zeneiskolában történő rendszeres zenei foglalkozások kitűnően ötvözik a mozgást és a játékot, a dalanyag lehetőséget biztosít a korai hallás- és ritmusfejlesztésre.

Dalanyag: Minden esetben törekednünk kell arra, hogy az életkornak megfelelő, kisebb hangterjedelmű, igényes zenei anyagból válogassunk.

- népi gyermekjátékok - önállóan, fűzéssel, mozgással, játékkal
- népi gyermekdalok - mozgással, játékkal kísérvé
- mondókák, versek - ritmikus anyag a beszéd- és ritmuskészség fejlesztéséhez
- egyéb zenei anyag - műdalok gyermekeknek, alkalmi és ünnepi dallamok
- hangszerismeret bővítése

Követelmény:

- egyenletes mérőlépés, mérőtaps kialakítása, fejlesztése
- térben való tájékozódás (egyenes és ívelt vonalú mozgás)
- egyszerű ritmusmotívumok hallás utáni megszólaltatása
- a rövid és hosszú ritmusértékek megkülönböztetése, megnevezése
- egyszerű, kis dallammotívumok hallás utáni megszólaltatása
- kis hangterjedelmű gyermekdalok éneklése, játékkal, mozgással kísérvé
- ünnepi alkalmakon való bemutatkozás, közös és egyéni produkciókkal
- játékfűzés, memóriafejlesztés

Megjegyzés: A zeneóvodai foglalkozás nagycsoportos, iskolába készülő gyerekek számára biztosított elsősorban.

A kis- előképző évfolyam (EK/1., ált. isk. 1. o.)

- a közös éneklés és játék élménye,
- a tanulók zenei érdeklődésének felkeltése,
- a zenei képességek, elsősorban a ritmusérzék fejlesztése egyszerű ritmushangszerek megszólaltatásával,
- a szép, tiszta éneklés megalapozása csoportosan és egyénenként.

Feladatok:

- Az óvodai dalanyag bővítése, játékok, játékfűzések ismerete, ezekben való jártasság.
- Ritmusfejlesztés - az egyenletes mérő kialakításától az egyszerű ritmusmotívumok hallás utáni megszólaltatásáig, ritmusértékek, ritmusképletek ismerete, ritmusolvasás
- Hallásfejlesztés - dalanyagon keresztül, tiszta intonáció kialakításával, a szolmizációs hangok ismeretével.
- Íráskészség fejlesztése, alapvető zenei írás kialakítása.
- Hangszerismeret bővítése.

Mivel a kis-előképző évfolyam a 7-8 éves írni, olvasni még nem tudó gyerekek zenei képzésével foglalkozik, ezért az első félév anyaga élesebben válik el a második félévitől, mint a későbbi években.

1. félév

- Ritmusfejlesztés
 - mérőlépés, mérőütés, egyenletes lüktetés
 - rövid és hosszú ritmusértékek megkülönböztetése (nyolcad, negyed, negyed-értékű szünet,
 - fél érték ritmusnévvel hangoztatva (esetleg: szinkópa)
 - ütem, ütemvonal, ismétlőjel, záróvonal fogalma
 - kettes ütem (esetleg: hármas, négyes)
- Hallásfejlesztés és zenei írás-olvasás
 - vonalrendszeren való tájékozódás, magas és mély hangok

- megkülönböztetés
- ugrás, lépés hangok közt
- szó-mi, szó-lá-szó-mi, szó-mi-dó, mi-ré-dó dallamfordulatok éneklése kézzelről,
- szolmizálva, illetve memorizálás után
- törzshangok előkészítése, megnevezése
- dallamhangok színekkel való ábrázolása, szemléltetése

2. félév:

- Ritmusfejlesztés
 - első félév anyagának elmélyítése, játékok, memóriafejlesztés segítségével
 - négyes, hármas ütem
- Hallásfejlesztés és zenei írás-olvasás
 - betűkotta és hangjegyes kotta írása-olvasása, értelmezése egyszerű dallamok éneklése szolmizálva (esetleg abszolút névvel)
 - pentaton hangkészlet éneklése, kézzel is,
 - dallamhangok színes betűkkel való ábrázolása
 - violinkulcs, ABC-s nevek
 - hangszeres zenélés megismertetése, hangszerismeret bővítése

Haladó-előképző évfolyam (Ek/2., ált isk. 2. o.)

Növendékei 7 - 8 éves iskolai osztály (2.o.) gyermekek, akik az előképzés után kerülnek ebbe az osztályba, valamint az újonnan érkezők, meghallgatás után. Fontos szempont a csoportok kialakításánál, hogy hasonló tudással rendelkezők kerüljenek egy csoportba, így megvalósítható a kiegyenlített együtt haladás.

Cél, feladatkör:

- zenei élményanyag gyűjtése régi stílusú magyar népdalokkal és más népek dalaival,
- szolfézs és a hangszeres játék egységének kialakítása
- ritmuskészség fejlesztése és metrum egyenletesség kialakítása
- hallásképzés,- belsőhallás- és memóriafejlesztés,
- többszólamúság megalapozása
- a zenei írás-olvasás elmélyítése, alapvető készségének kialakítása

Követelmény:

- egyszerű ritmusmotívumok megszólaltatása és írása memorizálás után
- dó' lá, szó, - hangok nagyobb hangterjedelmű dalokban
- Tájékozódás a vonalrendszeren, jó íráskészség kialakítása, törzshangok ismerete C'-C''' egyszerű dallamok éneklése szolmizálva és abszolút névvel kottából, illetve memorizálás után violin- és basszuskulcsban való olvasás
- dallamírás memorizálás után
- egyszerű dallamok lapról olvasása
- legalább 20 magyar gyermekdal, népdal szép, kifejező éneklése fejből (csoportos vagy egyéni előadásban)

Kis- és haladó-előképző összevontan tanítása (Ek/1-2. o.)

Helyi sajátosság, hogy a hercegkúti tagozatunkon összevont előképző csoport működik. Általában 5-10 fő első osztályos és 5-10 fő második osztályos iskolás vesz részt a szolfézs órák munkájában. Az életkori sajátosságokból adódóan eleinte az elsősökhöz alkalmazkodunk, majd fokozatosan az órák második felében a nagyobb tananyagával foglalkozunk.

A továbbiakban az Ek/ 1 illetve az Ek/2. feladatai és követelményei az irányadóak.

Félévi és év végi vizsgákon csoportosan adnak számot a gyerekek a tudásukról.

Alapfok 1. osztály

Az első évfolyamba kerülő (9-10 éves gyerekek), két előképző évfolyam után, vagy újonnan bekerülve, hangszeres tanulmányukban is 1. osztályosak. A tananyag a hangszeres tudás segítségét szolgálja, ritmikai, elméleti, dallami szempontból.

Még ebben az osztályban is elengedhetetlen az alapvető írás-olvasás, hallás, egyenletes metrum fejlesztése.

Új anyag:

Népdalok:	főleg régi stílusú népdalok, nagyobb hangterjedelem
Ritmikai elemek:	pontozott ritmus, hármas, négyes ütem
Elmélet:	ötfokú, hétfokú hangsorok, fi hang, hangközök (tisztá hangközök, valamint szekund, terc

Követelmények:

- pontozott ritmusok és a hármas ütem ismerete, olvasása, hangoztatása
- Hangközök: T1, T4, T5, T8, ismerete, éneklése, írása, felismerése, K2, N2 hangközök
- C'-C''', (F-kulcs, kis és nagy oktáv hangjai)
- módosító jelek és ABC-s nevek
- Hangsorok: pentachord, pentaton és hétfokú hangsorok (modális név – dalanyaghoz kapcsolódva)
- kvintváltó szerkezet
- a 'dó' helyének megállapítása 1 k, 1 b előjegyzés szerint, 2 keresztig lehet
- a népdalok szerkezeti sajátosságainak ismeretével (stílus, szerkezet, dallamív stb.), legalább 20 új magyar népdal ismerete

Félévi és év végi csoportos vizsga egy bemutató óra keretében.

Alapfok 2. osztály

Célok, sajátosságok:

A 10-11 éves korú, általában ezen az évfolyamon tanuló gyerekek tudatosságát, logikai készségét is fejleszteni kell. Az előző év(ek) alapozása itt érhet be, függetlenül a zenei készségek fejlődésének mértékétől. Jó hangszerválasztással a hiányosságok elsimíthatók és javíthatók. A szolfézs ebben a hangszertanulás segítője kell, hogy legyen a különböző képességek kiegyenlítésével, a megszerzett tudás szinten tartásával, a zenei igényesség fejlesztésével.

(Javasoljuk, hogy az eredményességért lehetőleg hangszercsoportonként, illetve a tudásszintbeli különbségeket szem előtt tartva alakuljanak a szolfézs csoportok. Mivel a szolfézs tudás mérését a 4. évfolyam végére tesszük, ezért adott évfolyam ismétlésére lehetőség nyílik, ha a tudásszint javítása szükséges.)

Feladatköre:

- A dalanyag bővítése régi és új stílusú népdalokkal
- kottaolvasás és zenei írás-olvasás fejlesztése
- memóriafejlesztés

Követelmények:

- A zenei anyag olvasása szolmizálva, abc-s névvel, szöveggel, folyamatos lapról olvasás
- gyors memorizálás, egyszerű dallamok transzponálása,
- könnyebb ritmusok és dallamok lejegyzése, diktálás után, pontozott ritmusok
- tanult hangközök felismerése, írása mindkét irányba, K2, N2, írása, olvasása, éneklése, kiegészítve K3, N3, K6, N6,
- modális hangsorok ismerete, a dalanyagra támaszkodva (kiegészítve: dúr és háromféle moll, dór, vezetőhang fogalma)
- hangnemek, 'dó' helyének megállapítása 3 kereszt, 3b előjegyzésig
- előadásmódok és gyakran előforduló tempójelzések ismerete
- régi és új stílusú népdalok szerkezeti, dallami sajátosságainak ismeret, legalább 20 népdal szép kifejező éneklése fejből, kiegészítve más népek dalaival, műzenei szemelvényekkel,
- bővített 2 megfigyelése, dúr-moll hármashangzatok fordításai
- többszólamúság (kánonok, két- háromszólamú művek)
- ritmuselemek: kis éles és kis nyújtott, negyed felütés, 3/8-os ütem, váltakozó ütem, alla breve fogalma, tizenhatodok
- klasszikus egyszerű formák (periódus)

Félévi és év végi vizsga bemutató óra keretében.

Alapfok 1-2. osztály összevont tanítása

Helyi sajátosság, hogy a hercegkúti tagozatunkon összevont 1-2-os csoport működik. Általában 5-8 fő harmadikos és 5-8 fő negyedikes osztályos általános iskolás gyermek vesz részt a szolfézs órákon. Az életkori sajátosságból adódóan és az elmélettel több-kevesebb évet foglalkozó diákok differenciált tanítása okoz nehézséget.

A tananyag ésszerű válogatásával érjük el az 1 és 2. osztályos követelményeiben megfogalmazott tudásszintet.

Alapfok 3.osztály

Célok, sajátosságok:

Bevezetés a klasszikus zenei forma és harmónia világába, többszólamú európai népdalokon és műzenei anyagon keresztül. Új stílusú, valamint parlando és rubato régi stílusú dallamok zenei élményanyagával.

Követelmények:

- népzenei dalanyag bővítése, legalább 15 új népdal éneklése fejből,
- bécsi klasszikus kánonok, biciniumok, barokk és klasszikus táncok, szemelvények éneklése kottából, hangnévvel és szöveggel
- dallamírás: diktálás, memorizálás után, (könnyebb periódus, 6-10 ütemes dallamok)
- dúr, moll hangsorok ismerte 4# 4b-ig, hangnemek megállapítása, lapról olvasás
- oktávon belüli hangközök, dúr, moll hármas hangzatok éneklése, lejegyzése, felismerése
- ismerje fel a kis éles, kis nyújtott és triola ritmusokat, tudja ezeket hangoztatni olvasásban.
- Modális hangsorok ismerete és hallás utáni felismerése

Félévi és év végi vizsga bemutató óra keretében.

Alapfok 4.osztály

Célok:

Az elméleti alapok összegzése, a zenei írás-olvasás készségének elmélyítése, alapvető kottaolvasás megerősítése, az évfolyam végére az elméleti tudás alapjainak felmérése.

Feladatköre

- A periodizáló és funkciós zenei gondolkodás megismertetése bécsi klasszikus művekből.
- A magyar népzenei ismeretek áttekintése, dalanyag bővítése, díszítőhangok éneklése, népi hangszerek ismerete.
- Kottaolvasás, írás elmélyítése.

Követelménye

- Tudjon a növendék periódusnál nagyobb terjedelmű bécsi klasszikus dalokat, duetteket hangszerkísérettel megszólaltatni,
- dallam kiegészítése és funkciós 2. szólam keresése,
- hangközmenetek éneklése szolmizálva abc-s nevekkal, írása kiegészítéssel, diktálás után.
- Dúr és moll hármashangzatok fordításai felismerése, éneklése együtthangzásban, hangsorok felismerése, kidolgozása adott hangra
- Szűkített kvint és bővített kvart hangközök ismerete oldással
- lehet: dominánsszeptim - hangzat éneklése oldással
- szűkített és bővített alaphármashangzatok ismerete
- egyszerű formák (periódus, rondó, triós forma), funkciók felismerése, I-IV-V-I zárlati fordulat ismerete.

A negyedik osztály elvégzése után alapvizsgát tehetnek le a tanulók szaktanári vezetéssel.

Kiemelt csoport

Célok:

Iskolánkban speciálisan kezeljük az olyan 4-5-6. osztályos szolfézs csoportot, ahol összevontan foglalkozunk érdeklődő vidéki, utazási nehézségekkel bíró „A” tagozatos és tehetséges „B” tagozatos növendékekkel. Ebből adódóan az egyenlő szintre alakítás és az egyéni hiányosságok pótlása a fő cél. Természetesen ezt összeötvözzük a szakiskolai felvételi anyag elsajátításával. Szükségesnek tartjuk az elmúlt évek tapasztalatai alapján a nagyobb, 14-15-16 éves, későn beiratkozó növendékeink felzárkóztató elméleti oktatását.

Feladatok:

- zenetörténeti korok jellegzetességei,
- kottaolvasási készség fejlesztése,
- tiszta intonáció, kifejező énekhang,
- zenei szakkifejezések, zenei fogalmak ismerete,
- népdalelemzés, hallásgyakorlatok
- kánonok, többszólamúság,
- zenei formák,
- 7 kereszt-7 bé előjegyzések, hangnemek,
- Hangközök, (decima távolság is)
- Hármashangzatok és fordításai
- Modális hangsorok ismerete
- Hallgatott zeneművek részleteinek éneklése hangszerkísérettel. Többszólamú művek megszólaltatása a csoport képességei szerint

Elméleti ismeretek, követelmények:

- valamennyi hangköz felismerése, lejegyzése, éneklése mindkét irányba,
- valamennyi ritmuselem lejegyzése hallás után,
- hangközmenetek alterációval és hangnemi kitéréssel,
- főhármasok, mellékharmonikák,
- a dominánsseptim,
- imitáció, tonális, reális válasz,
- moduláló periódusok olvasása, memorizálása,
- tájékozódás a hangsorokban, funkciók és fokszámok szerint,
- népdalok lejegyzése, diktálás után,
- önálló elemzési képesség állandó fejlesztése,
- alapvető tájékozottság kialakítása a zenei korszakokban,
- lapról éneklés barokk és klasszikus szemelvényekből,
- kétszólamú klasszikus periódus lejegyzése,

Félévi és év végi vizsga bemutató óra keretében.

Értékelés módja minden évfolyamon osztályzattal történik. (5 (jeles), 4 (jó), 3 (közepes),...)

A növendék havonta kap jegyet munkájára és szorgalmára, hozzáférhetővé téve a szülőknek és a főtárgy tanároknak. A év végi érdemjegy az évközi munka együttesen adja a vizsga eredményét, figyelembe véve az egyéni adottságokat, illetve a továbbtanulási szándékot.

Szolfézs tanításhoz felhasznált irodalom:

Horváth Istvánné - Smid Anna: Csicsergő 1-2. kötet + munkafüzet
Horváth Guidóné: Utazás a zene birodalmába

Sulyok Gizella: Pilletánc I.II.
 József Andrásné – Szemrecsányi Magda: Zenei előképző (olvasókönyv, munkafüzet)
 Kodály Z: Kis emberek dalai
 Kodály Z: 333. olvasó gyakorlat
 Forrai K: Ének az óvodában
 Forrai K: Európai gyermekdalok
 Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában
 Dobszay L: I-IV. szolfézsönyv
 Szőnyi Erzsébet: 33 könnyű kórus népdalokra
 A mi dalaink
 Bárdos L: 70 kánon
 Bárdos L: Kicsinyek kórusa I.II.III.
 Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok
 Kodály Z: Válogatott biciniumok
 Nógrádi L – Papp Károlyné – Spiegel Marianna: Dallamírás feladatok I.II. kötet
 Agócsy L: Zenei olvasókönyv
 Szőnyi E: Zenei írás-olvasás gyakorló füzetek

A kiemelt csoport felhasznált irodalma:

Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához
 Pécsi Géza- Uzsálné Pécsi Rita: Ének-Zene-Kultúra
 (gimnázium, szakközép- és szakiskola 9.10. évf.)
 Molnár Antal: Klasszikus kánonok
 Agócsy László-J. Irsai Vera: Énekeljünk, muzsikáljunk!
 Kéry Mihály – Kéryné Mészáros Mária: Ének-zene 9. o.
 Ének-zene 10. o.
 Dobszay László: A hangok világa IV.V.VI.
 Boguszlavszkijné Kocsis Márta – Bencze Lászlóné - Dr. Mező Judit: Népzeneismeret
 Nógrádi – Papp- Spiegel: Dallamírási feladatok zeneiskolák 3-6. osztályai számára
 József Andrásné – Rácz Ilona: Zenediktálás
 Selmecziné Sármán Ágnes – Szigetiné Horváth Zsuzsa: Zenei készségfejlesztő
 feladatgyűjtemény
 Lukin László – Ugrin Gábor: Ének-zene gimnáziumok I-III. o. számára
 Simonné Sármási Ágnes – Szigetiné Horváth Zsuzsa: Zenei készségfejlesztő
 feladatgyűjtemény 1-2. kötet

Zeneirodalom 5-6. évfolyam (heti 1x45 perc)

A zenetörténet–zeneirodalom tanításának a célja, hogy a zene iránt érdeklődő, művelt embereket neveljen, akik zenei tanulmányaik során képessé válnak a további önművelésre, valamint a zene aktív művelésére, és sajátos eszközeivel, minél szélesebb körű zenei műveltséget biztosítsanak.

A sárospataki Farkas Ferenc Művészeti Iskolában a zeneirodalom keretein belül van lehetőség a tanulóknak megismerni a legfontosabb zenetörténeti korszakokat. Ezek a növendékek 13 és 18 év közötti tanulók. Mivel a középiskolás gyerekek nagy többsége változóan iratkozik be művészeti iskolánkba, ezért évről évre kötött tematika szerint haladunk.

Növendékeink heti 1 x 45 perc órakeretben ismerkedhetnek a zeneirodalommal.

Cél, hogy a tanulók képesek legyenek zenetörténeti ismereteit felhasználni hangszeres tanulmányaiban.

A zeneirodalom tanításának szakirányú feladatai

- a zene iránti fogékonyság elmélyítése, a zenei ismeretek bővítése, az eddig megszerzett készségekre építve,
- hosszú távon a teljes zenetörténet átfogó megismertetése.
- az egyes zenetörténeti stíluskorszakok mestereinek, műfajainak, alkotásainak részletesebb megismertetése, elemzése, széles körű kitekintéssel az adott kor főbb tendenciáira, stílusjegyeire, társzművészeteire, mestereire, alkotásaira.

Neveljen az értékes zene szeretetére, ösztönözze a tanulókat:

- rendszeres hangverseny– és operalátogatásra,
- a rádió és a televízió zenei műsorainak meghallgatására,
- a zenei élet eseményei iránti érdeklődésre,
- értékes hangfelvételek és videofelvételek gyűjtésére és meghallgatására,
- aktív társas muzsikálásra.

Eszközök:

CD, videó, DVD, alkalomszerűen (és az igényeknek megfelelően) koncertlátogatás.

1. évfolyam

- Ókor zenéje
- az európai középkor zenekultúrája (gregorián ének jellemzői, világi műzene megszületése, többszólamúság kezdetei)
- a reneszánsz zene (vokális műfajok, hangszeres zene, táncok, táncformák. A kor magyar műzenéje – Tinódi és Bakfart Bálint a XVI. sz.)
- a barokk stílus, a firenzei Camerata, az opera születése (Monteverdi, Schütz, Lilly, Rameau, Purcell) Corelli, Vivaldi – concerto és a concerto grosso Itáliában, Scarlatti, Telemann – szórakoztató zene a XVIII. Sz. első évtizedeiben
Bach és Handel művészete

2. évfolyam

Bécsi klasszika, valamint a korai romantika művészetének a megismerése. Átmenet a barokk és a klasszika között. (Az „érzelmes” Ph. E. Bach és a „gáláns” J. Chr. Bach stílusa. A mannheimi – iskola Johann Stamitz

Tájékozódás a bécsi klasszikus zene legfontosabb műfajaiban, a kis- és nagyformák világában, valamint a korai romantika főbb stílusjegyeiben, mestereinek művészetében. Elsősorban Gluck, Haydn, Mozart, Beethoven és Schubert művei.

3. évfolyam

A romantika zenéje

Új műfajok a XIX. Sz. zenéjében: karakterdarabok, a dal virágzása, programzene, szimfónikus költemény. Schumann, Mendelssohn, Chopin, Liszt, Grieg, Smetana, Dvorak, Csajkovszkij.

A magyar nemzeti stílus, a verbunkos.

A zongorairodalom átalakulásának főbb vonásai, virtuozitás.

Operatörténet a XIX. sz-ban Verdi és Puccini művészete. Erkel Ferenc a magyar nemzeti opera megteremtője.

4. évfolyam

Tájékozódás a századforduló és a XX. Sz. első felének főbb zenei stílusirányzataival, jelentősebb mestereivel:

- Debussy, Ravel
- Stravinsky, Prokofjev, Sosztakovics
- Gershwin, B. Britten, John Cage
- A népzene, mint stíluselem a XX. sz. első felében
- A jazz, mint stíluselem
- A hagyományos tonalitás felbomlása
- Bartók Béla, Kodály Zoltán és Farkas Ferenc munkássága
- Tájékozódás a mai jazz, a rock, a filmzene világában

Értékelés módja: a félévi és év végi beszámoló összefoglaló óra keretében (vetélkedő vagy írásbeli kérdőív kitöltésével)

Felhasznált irodalom:

Balassa I – Gál Gy: Operák könyve
John Burrous: A klasszikus zene (útitárs kézikönyv)
Zenei lexikon I.III.III.
Pándi Marianne: Hangverseny kalauz I-IV. kötet
Kelemen Imre: A zenetörténet 1750-ig
Körber Tivadar: Zeneirodalom I-II.
A zene könyve (Bp. 1983 Zeneműkiadó)
Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához
Péterffy Ida: Kis történetek nagy zeneszerzőkről
Bartók breviárium
Kodály Zoltán: Életete képekben és dokumentumokban
Darvas Gábor: Zenei abc
Darvas Gábor: Zenei zseblexikon
Rajeczky Benjamin : Mi a gregorian?
Orfeusz hangzó zenetörténet I-VIII. Kötet
Gombos László: Farkas Ferenc

Zenetörténet 5-6. évfolyam

A zenetörténet–zeneirodalom tanításának a célja, hogy a zene iránt érdeklődő, művelt embereket neveljen, akik zenei tanulmányaik során képessé válnak a további önművelésre, valamint a zene aktív művelésére, és sajátos eszközeivel, minél szélesebb körű zenei műveltséget biztosítson.

Iskolánkban a zenetörténet órát a szolfézs tanulmányok befejezése után a növendékek zeneirodalom mellé választják kötelezően választható tárgyként.

Heti óraszám 1 x 45 perc.

A zenetörténet–zeneirodalom tanításának szakirányú feladatai

- a zene iránti fogékonyság elmélyítése, a zenei ismeretek bővítése, az eddig megszerzett készségekre építve,
- hosszú távon a teljes zenetörténet átfogó megismertetése.

Az egyes zenetörténeti stíluskorszakok mestereinek, műfajainak, alkotásainak részletesebb megismertetése, elemzése, széles körű kitekintéssel az adott kor főbb tendenciáira, stílusjegyeire, társzművészeteire, mestereire, alkotásaira.

Neveljen az értékes zene szeretetére, ösztönözze a tanulókat

- rendszeres hangverseny– és operalátogatásra,
- a rádió és a televízió zenei műsorainak meghallgatására,
- a zenei élet eseményei iránti érdeklődésre,
- értékes hangfelvételek és videofelvételek gyűjtésére és meghallgatására,
- aktív társas muzsikálásra.

1. évfolyam

- Elméletek a zene eredetéről
- A zene szerepe az ókori kultúrákban
- A középkor világi zenéje (vándor énekesek muzsikája)
- A gregorián zene
- A reneszánsz vokális és hangszeres műfajok
- A barokk kor zenéje, új műfajok kialakulása
- J.S.Bach művészete
- Más barokk zeneszerzők (Handel, Telemann, Vivaldi stb.)
- A bécsi klasszika jellemzői
- Új zenei formák, műfajok
- Haydn, W.A.Mozart, L.v.Beethoven művészete
- Műelemzés

2. évfolyam

- A romantika kora, új zenei formák, műfajok
- A kor legjelentősebb zeneszerzői
- A magyar romantika – verbunkos zene, Erkel és Liszt F művészete
- A XX. sz. zenéje, új irányzatok
- A kor legjelentősebb zeneszerzői
- Bartók Béla művészete

- Népzenei ismeretek összefoglalása
- Műelemzés

Félévi és év végi beszámoló összefoglaló óra keretében történik (vetélkedő vagy írásbeli kérdőív kitöltésével).

Értékelés osztályzattal.

Felhasznált irodalom:

Balassa I – Gál Gy: Operák könyve
 John Burrous: A klasszikus zene (útitárs kézikönyv)
 Zenei lexikon I.III.III.
 Pándi Marianne: Hangverseny kalauz I-IV. kötet
 Kelemen Imre: A zenetörténet 1750-ig
 Körber Tivadar: Zeneirodalom I-II.
 A zene könyve (Bp. 1983 Zeneműkiadó)
 Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához
 Péterffy Ida: Kis történetek nagy zeneszerzőkről
 Bartók breviárium
 Kodály Zoltán: Életete képekben és dokumentumokban
 Darvas Gábor: Zenei abc
 Darvas Gábor: Zenei zseblexikon
 Rajeczky Benjamin : Mi a gregorian?
 Orfeusz hangzó zenetörténet I-VIII. Kötet
 Gombos László: Farkas Ferenc

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Jó minőségű és felhangolt zongora vagy pianínó. Hangjegytábla, szemléltető anyagok, ritmushangszerek

Megfelelő minőségű audio–vizuális berendezés (magnetofon, DVD, CD-lejátszó)

A stíluskorszakokat megfelelően bemutató, kellő számú és minőségű hangfelvétel, kotta, zenei szakkönyv.

Kórus helyi tanterv

A Művelődési és Köznevelési Minisztérium által kiadott „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” alapján állította össze és egészítette ki ezen helyi tantervet a tanára:

Baloghné Rozgonyi Antónia

Munkájuk során a minisztériumi, központi tantervi követelményekből indult ki. A tanszak szakirányú feladatait a 3/2011.(I.26.) NEFMI rendelet tartalmazza.

A kórusfoglalkozás célja:

- A kifejező, szép éneklés elsajátítása, az egy- és többszólamú kórusművek tiszta intonálása és stílushű előadása,
- A tanulók zenei és közösségi élményhez juttatása
- Közösségformáló ereje által hasson az emberi kapcsolatok fejlődésére
- Olyan pozitív élménynyújtás, amely arra ösztönzi a tanulót, hogy felnőtt korában is részt vegyen a kulturális élet különböző vokális művészeti csoportjaiban,
- Hangversenyek, ünnepségek (iskolai, városi) színessé tétele

A kórusfoglalkozás szakirányú feladatai

Ösztönözze a tanulót a kórusirodalom, illetve a zeneirodalom megismerésére.

Fejlessze a tanulók

- hallását,
- ritmusérzékét,
- tempó- és dinamikai érzékenységet
- hangszínek iránti igényét,
- kottaolvasási készségét,
- zenei memóriáját,
- zenei ízlését,
- stílusérzékét,
- formaérzékét,
- hangképző- és intonációs gyakorlatok segítségével a harmonikus hallását.

Ismertesse meg a kórustagokkal

- az emberi hang sajátosságaival, kifejezési lehetőségeivel a csoportos hangképzés által,
- a kórusműveken keresztül az alkalmazkodóképesség fontosságát zenei és emberi szempontból is.

Követelmények

A kórus legyen önálló, élményt adó szereplésre.

Tudjon fegyelmezetten viselkedni próbákon, hangversenyeken egyaránt.

Képes legyen „vezénylésre” énekelni.

Ismerkedjen meg a kórusirodalom számos remekművével.

Tudjon jól tájékozódni a különböző stíluskorszakokban.

Tudja helyes légzéstechnikával tiszta intonációval, pontos ritmusban, érthető szövegmondással, helyes tempó- és dinamikai választással, művészileg kidolgozottan elénekelni szólamát.

Rendelkezzék jó kottaolvasási készséggel, zenei memóriával.

Felhasznált irodalom, tananyag:

Kodály Zoltán: Bicinia Hungarica I-IV.

Kodály Zoltán: Gyermek- és nőikarok

Vegyeskarok

Adventi ének

Magyarokhoz

Nagyszalontai köszöntő

Cohers Generosa

Ifj. Somorjai Lajos: Trubadurmollban

Bárdos Lajos: Dantdom

Régi táncdal
 Szokolay Sándor: Ima rontás ellen
 Pitoni: Boldog, aki énekel
 Farkas Ferenc: Pataki diákdalok
 Berkesi Sándor: Betlehem városba
 Puccini: Zümmögő kórus
 Erkel Ferenc: Éljen hazánk
 Himnusz
 Handel: Halleluja-kórus
 Mendelssohn: Búcsú az erdőtől
 Wolf Péter: Ave Maria
 Kodály Zoltán: Jelige
 Purcell: Sárga levél
 Beethoven: Örömóda
 Weber: Dal a sírnál
 Bach: Ragyogva tűz az napsugár (korálfeldolgozás)
 Kodály Zoltán: Ének Szent István királyhoz
 Bárdos: A jó lovas katonának
 Mozart: Bűvös csengettyű
 Kovács Rezső: Rákóczi kesergője
 Claude le Jeunne: Harci dal
 Jenkins: Adiamus

Fúvós kamarazene tanterv

A fúvós kamarazene, mint főtanszak vagy kötelező tárgy helyi tantervét „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” felhasználásával készítette:

Bálint Béla
 Fábián Krisztina
 Karacs Mónika
 Kaszó Lajos

Munkájuk során a minisztériumi, központi tantervi követelményekből indult ki. A tanszak szakirányú feladatait a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet tartalmazza.

A tanszak sajátosságai, céljai

Létszáma és összetétele minden évben változó, az igényeknek megfelelő:
 Célok:

- Az együttjátás közösségformáló erejének megismerése, megszerettetése
- mivel a felelősség megoszlik, a szorongó gyerekek gátlásainak feloldásában szerepe van
- Igényes, amatőr kamaramuzsikával szívesen foglalkozó felnőtté való nevelés. Ennek megalapozása a hangszeres tanulmányok kezdetén, a főtárgy órákon történjen.
- Baráti kapcsolatok kialakítása a kamaraegyüttes tagjai között.
- A közös játék során a másakra figyelem fontossága

- Színes repertoár kialakítása, kihasználva a hangszerek variálhatóságának lehetőségét
- Igényes szórakoztató zenével való megismerkedés
- Különböző szintű kamarazene versenyeken való részvétel, lehetőségek kihasználásával
- Városi rendezvényeken (kiállítás megnyitón, ünnepségeken) való szereplés

Beiskolázás

A kamarazene, mint kötelező tárgy szerepel a növendékek tanulmányaiban.

A kamarazene főtanszak felvételére az „A” és „B” tagozatos tanulók többnyire az alapfokú zeneiskolai osztályok elvégzése után kapnak lehetőséget.

Tananyag, követelmények

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium által kiadott „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” szerint.

Fontos:

- megfelelő hangszerttechnikai ismeret
- lapról olvasásban való jártasság,
- tiszta intonációra való igény és érzék

Legyen képes:

- szólamát helyes tempóban, dinamikában, stílusban eljátszani,
- a szólamon belüli és a szólamok közötti harmonikus együtt játékra.

A beszámoltatás módja

a) Választható tárgyként:

- év végi beszámoló alkalmával kamarazenei produkció előadása,
- kamarazenei versenyen való részvétel,
- zenekari munkában való részvétel,

Értékelés: osztályzattal (jeles /5/, jó /4/ stb)

b) Főtárgyként

- nyilvános hangversenyen, növendékhangversenyen, kamarazenei hangversenyen szereplés
- zenekari munkában való kötelező részvétel, szereplés
- kamarazenei versenyen való részvétel

Értékelés: osztályzat (jeles /5/, jó /4/ stb.)

Egyéb:

- tárgyi feltételeink adottak (hangszer, terem)

- a Minisztérium által kiadott új tanterv nagyon átgondolt, alapos. Lehetővé teszi, hogy a képességek és készségek fejlesztése során a tanuló életkorának, fejlettségének, érettségének, készségi szintjének, egyéni képességeinek megfelelően válogathassanak a kamarazene gazdag repertoárjából.

Fuvola kamarazene irodalma:

Colin Evans: Flute Fiesta
 J.W.: Jurassic park „theme”
 Köhler: Virág keringő
 Doppler: Magyar fantázia
 W.A.Mozart: Varázsfuvola részletek 4 fuvolára
 Verdi: Nabucco
 Ism. Szerző: Szalmavágó
 J.Strauss: Tere-fere Polka
 Strauss: Kínai galopp
 Telemann: d-moll kvartett
 Telemann: G-dúr kvartett
 30 könnyű duett az 1800-as években
 Farkas Ferenc: Régi magyar táncok
 Loewe: My Fair Lady
 Stadler: Divertimento
 J.B.de Boismortier: D-dúr, e-moll, G-dúr, g-moll, A-dúr, d-moll Concerto 2 fuvolára
 J.S.Bach: 2. Brandenburgi verseny 1. tétel (8 fuvola)
 W.A.Mozart: Török-induló (8 fuvola)
 Handel: Vizi zene (8 fuvola)
 Kovács Béla: Polka
 P.I.Csajkovszkij: Diótörő szvit
 Somos András: Három tánc
 Zempléni László: Fuvolatrió
 Felix Mendelssohn: Andante con moto
 Eugene Bozza: Nyári nap a hegyekben
 A. Tchérépnie: Fuvola kvartett
 J.Lauber: Korzikai képek
 D.Fampas: Görög tánc
 Doppler: Andante és Rondo
 Telemann: a-moll szonata 2 fuvola zongorára
 Kerek Gábor: Két és fél gondolat
 Kerek Gábor: Keringő

Rézfúvós kamarazene irodalma:

Duók trombitára és tenorkürtre (vagy harsonára)
 Régi kamarazene rézfúvósötösre
 Madrigálok és preklasszikus táncok két trombitára és harsonára
 W.A.Mozart: TWO THEMES 2 trombitára 2 harsonára
 G.Philipps: SWINGING BRASS
 Three's a crowd BRASS TRIO BOOK 3.
 Three's a crowd Junior Book A, B,
 Young Brass Classics „Repertoire-Stücke
 G.Bizet: Torreador song

J.B.Roch: Kingfisher:: Kingfisher Brass
Mancini: The Panther Theme

Furulya kamarazene irodalma:

Pejtsik Árpád: Könnyű kamarazene
Kamarazene kezdőknek
Farkas Ferenc: Régi magyar táncok (átirat)

Klarinét kamarazene irodalma:

Angol dalok (Dobszay László)
Klarinétkvartettek I. II.

Vonós kamarazene tanterv

A vonós kamarazene, mint „főtanszak” vagy kötelező tárgy helyi tantervét „Az alapfokú Művészetoktatás Követelményei és Tantervi Programja” felhasználásával készítette Varjas Csabáné és Váradi Zoltán a Művelődésügyi és Közoktatási Minisztérium által kiadott alapján, a központi tantervi követelmények, valamint a tanszak szakirányú feladatait meghatározó rendeletek szerint.

A tanszak sajátosságai, céljai

Létszáma és összetétele minden évben változó.

Célok:

- az iskolai, a városi és társiskolák rendezvényein való szereplés színvonalasabbá tétele azokkal a növendékekkel is, akik szülőben nem szeretnek szerepelni
- igényes, amatőr kamaramuzsikával szívesen foglalkozó, felnőtté való nevelés,
- a szorongó növendékek gátlásainak feloldása a felelősségek megosztásával,
- az együttműködés közösség formáló erejének kiaknázása,
- bensőséges kapcsolat formálása a kamaraegyüttes tagjai között,
- egymás iránti felelősségérzet kialakítása.

Beiskolázás

A kamarazene, mint kötelező tárgy melléktanszakként szerepel a növendékek tanulmányaiban. A kamarazene főtanszak felvételére az „A” és „B” tagozatos tanulók többnyire a 6. zeneiskolai osztály elvégzése után kapnak lehetőséget.

Tananyag, követelmények

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium által kiadott, „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” szerint.

a) Választható, kötelezően választható tárgyként

- a különböző hangszerek intonációs sajátosságainak ismerete,

- megfelelő koncentrációkéesség kialakítása,
- alkalmazkodó képesség fejlesztése vegyes együttesekben.

b) Főként

- ismerje a zenei stílusokat, annak játékmódjait
- önállóan tájékozódjon a játszott mű szerkezetében (témabelépés, zárlat, a vezető szólam és a kíséret felismerése)
- tudjon könnyebb műveket együttesben lapról olvasni
- az alkalmazkodó képesség fejlesztése során alakuljon ki a különböző összeállítású együttesben való játék helyes hangszerarányainak felismerése

A beszámoltatás módja

a) Választott tárgyként

- növendékhangversenyen szereplés,
- kamarazenekarban való részvétel, szereplés

Értékelés: minden évfolyamon osztályzattal.

b) Főként

- nyilvános hangversenyen, növendékhangversenyen, városi rendezvényeken való szereplés,
- a kamarazenekari munkában kötelező részvétel, szereplés

Értékelés: minden évfolyamon osztályzattal (jeles /5/, jó /4/ stb.)

Egyéb:

Tárgyi feltételeink adottak /hangszer, kotta, terem/.

A minisztérium által kiadott új tanterv nagyon átgondolt, alapos. Lehetővé teszi, hogy a képességek és készségek fejlesztése során, a tanuló életkorának, fejlettségének, érettségének, készségi szintjének, egyéni képességeinek megfelelően válogathassunk a kamarazene nagyon gazdag repertoárjából.

Ajánlott irodalom:

Bartók Béla: 44 duó

Pejtsik Árpád: A vonós kamarazene iskolája

Beethoven: Tizenhárom könnyű darab

Pleyel: Duók (két hegedű)

Szokolay: Gyermekek- kvartett (két hegedűre, gordonkára és zongorára)

Mozart: Duók

Csajkovszkij: 6 darab a „Gyermekealbum” című sorozatból

Schubert: Három kis darab

Schumann: Öt könnyű darab a „Gyermekealbum” című gyűjteményből

Haydn: Tizenkét kis divertimento

Bartók Béla: Négy kis tánc és hat magyar népdal

Vigh Lajos: Hegedű duók kezdők számára

Néptánc helyi tanterv

A Művelődési és Köznevelési Minisztérium által kiadott „Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja” alapján állította össze és egészítette ki ezen helyi tantervet a tanszak tanárai:

Darmos Éva

Darmos István

Kovács Borbála

Sajószegi Gábor

Munkájuk során a minisztériumi, központi tantervi követelményekből indult ki. A tanszak szakirányú feladatait a 3/2011.(I.26.) NEFMI rendelet tartalmazza.

A tánctagozatra óvodás korban kezdődik a beiskolázás. Célunk a lehető legszélesebb körben megszerettetni és megismertetni a kultúránk sajátosságait a népdalok, játékok, népzene és néptánc eszközeivel. Ezeken túl legfőbb célunk a közösségformálás és élmények gazdagítása. Ösztönözzük a tanulókat a művészeti ág folytatására, művészeti középiskolákba való jelentkezésre, illetve helyi vagy környékbeli amatőr együttesekben való elhelyezkedésre.

Iskolánk különböző telephelyeken is működik, így igazodik a helyi igényekhez, szorosan együttműködve az ott lévő társintézményekkel.

Beiskolázás

A helyi igényeknek megfelelően van a felvételi. Óvodás kortól folyamatosan várjuk a gyermekeket.

Lehetőséget adunk idősebb korban is a beiratkozásra, ilyenkor szintfelméréssel és korosztályhoz igazodva igyekszünk a tanulót a megfelelő évfolyamba, csoportba irányítani.

Itt lehetőséget kap a felzárkózásra és arra, hogy saját magához képest kapja az értékelést.

Ha újabb telephelyek kapcsolódnak iskolánkhoz és csoportos beiratkozás történik, igyekszünk a helyi igényeknek megfelelően kialakítani a csoportok beosztását és a haladás ütemét.

Különböző intézményekben és rendezvényeken tartott táncbázisok alkalmával betekintést nyerhetnek a gyermekek a tánctagozat munkájába és ezáltal ösztönözzük a beiratkozást.

Bemutatók

A tanév során számos bemutatkozási lehetőséget adunk.

Különböző iskolai, városi rendezvényeken, és szélesebb körben is, ha arra lehetőséget találunk és kapunk.

- a művészeti iskolánk bemutatóin, vizsgaelőadásain
- a telephelyeken a társintézmény ünnepségein, rendezvényein
- Sárospatakon és környékén szervezett művészeti fesztiválokon, rendezvényeken
- országos és nemzetközi fesztiválokon, bemutatókon

Tehetséggondozás, versenyek

Iskolánk gondot fordít a tehetséggondozásra is. Igény szerint a kimagasló tanulókat és csoportokat ösztönözzük, felkészítjük különböző versenyeken való megmérettetésre helyi, regionális, országos, esetleg nemzetközi szinten.

- szóló táncversenyek
- kamara táncversenyek
- csoportos táncversenyek, fesztiválok

Mindemellett népdaléneklési és néprajzi versenyeken is megmérettetéshez jutnak tanulóink.

Eltérő képességek:

Fontosnak tartjuk az eltérő képességű tanulók saját ütem szerinti, megfelelő oktatását is. Felvállaljuk gyengébb képességű, speciális tanulók tanítását, ilyenkor saját igényüknek, képességüknek megfelelően alakítjuk a tananyagot és a számonkérés módját.

Vizsgák

Félévkor és év végén bemutatókat tartunk, időközben bemutatóórákat, illetve gála műsorokat. Ezeken minden osztály a saját üteme szerint elsajátított, de a tananyagnak megfelelő tudásról ad számot.

Tanulóink rendszeres résztvevői nyári tánc táboroknak, ahol különböző táncanyagokkal ismerkednek melyek jó alapot képeznek az éves munkához.

Képző- és iparművészet speciális tagozatának helyi tanterve

3/2011.(I.26.)NEFMI rendelet alapján

A TAGOZAT SAJÁTOSSÁGAI

A tagozat indításának indoklása:

Sárospatak város lélekszáma alapján nagyon ritkán fordul elő, hogy a művészeti iskolák képző- és iparművészet csoportjaiból teljes létszámú továbbképző csoportok alakuljanak, ezért a tehetséggondozás ebben az életkorban nem megoldott.

Nagyon sok tanuló 13-16 éves korában dönt a képzőművészeti vonalon történő továbbtanulásról, ezért rendkívüli igény merült fel egy tehetséggondozó, felvételi-előkészítő csoport iránt.

Specialitása abban van, hogy – a tehetséggondozáson túl- a művészeti oktatásba (képző-, iparművészeti szakközépiskolák, művészeti felsőoktatás), valamint egyéb felsőoktatásba (pl. építész, kertépítő, rajztanár, stb.) jelentkezők számára szervez személyre szóló programot a sikeres rajzfelvételi érdekében.

A tagozat maximum háromszor ismételhető.

A bizonyítványban az ismétlést számmal jelöljük.

A SPECIÁLIS TAGOZAT KÖVETELMÉNYEI ÉS FELADATAI MEGEGYEZNEK A KÉPZŐ-, ÉS IPARMŰVÉSZETI OKTATÁS ÁLTALÁNOS FEJLESZTÉSI KÖVETELMÉNYEIVEL ÉS FELADATAIVAL

A felvételt nyert tanulók egy osztatlan (13-23 éves, évente részben cserélődő) csoportban dolgoznak, ezért a feladatok párhuzamosan (akár személyre szólóan) fut(hat)nak, mely lehetővé teszik a különböző tempójú ismeretsajátítást.

A feladatok megtervezése úgy történik, hogy a témákban (pl. beállításokban) többféle tananyag elsajátítására legyen lehetőség a különböző korú tanulók számára.

A tagozatra való felvétel módja:

A tagozatra felvételi eljárás során lehet bejutni, aminek lebonyolítása az iskola által kiírt beiratkozási időpont előtt (indokolt esetben igazgatói engedély alapján később) történik.

Mentesülnek a felvételi eljárás alól a művészeti iskolák képző-, és iparművészeti tagozatának 6. osztályát végzett tanulói.

A tanulók a felvételi eljárás során –nagyjából az alapfokú vizsga szintjének- megfelelő színvonal sikeres teljesítése esetén nyernek felvételt:

- minimum 10 darab otthoni és iskolai,
- illetve az iskola műtermében meghatározott szempont szerint készített tanulmány alapján.

Beiskolázás:

Sárospatak és vonzáskörzetének általános -, és középiskolás tanulói (13-23 éves korig)

KÖTELEZŐ TANTÁRGY:	VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLAT	HETI 2 ÓRA
FŐTÁRGY:	GRAFIKA ÉS FESTÉSZET	HETI 2 ÓRA

A tanulók munkájának értékelése

A tanítási év során havi rendszerességgel érdemjeggyel, félévkor a tájékoztató füzetben, évvégén bizonyítványban osztályzattal.

Félév végén kiállítás keretében mutatják be (védik meg) munkáikat.

A félév során pályázatokon, versenyeken, kiállításokon való szereplés is beszámít az értékelésbe.

AZ ALAPFOKÚ KÉPZŐ– ÉS IPARMŰVÉSZETI OKTATÁS CÉLRENDSZERE ÉS FUNKCIÓI

Az alapfokú művészetoktatás célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a belső látás és a képzelet finomításához, tudatosításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság – alakítására, a látás kiművelésére és tudatosítására. A követelmény és tantervi program bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata finomítja a kézügyességet, technikai érzékenységet, valamint erős érzelmi–motivációs bázist teremt, mely fejleszti a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.

A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző– és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő tanulók szellemi és gyakorlati képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését. A képzés nagymértékben elősegíti a tanulók személyiségfejlődését és biztosítja a tehetséggondozás lehetőségét. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat; a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző– és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, s alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon fejleszthetik vizuális műveltségüket, és különféle szakirányú területeken szerezhetnek jártasságot.

A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott művészeti ág műfaji sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

A képző– és iparművészeti ág sajátosságai:

- tevékenységközpontúság – a tanulók a vizuális tananyagtartalmakat, feladatokat gyakorlati, tapasztalati módon, különböző tevékenységek által, komplex témákba ágyazottan dolgozzák fel, amelyben a cselekvésből származó tapasztalat adja a tanulás alapját,
- feladattudatosság – egy témával, témakörrel való hosszabb idejű elmélyült foglalkozás, mely elősegíti a tanulók türelmének, kitartásának fejlődését,
- alkotói magatartás – amelyben fontos szerepet kap a nyitottság, az egyéni látásmód, a lényegkiemelés, a problémaérzékenység és problémamegoldás képessége,
- komplexitás – amely átjárhatóságot biztosít a képző– és iparművészeti, a népművészeti és médiaművészeti területek között, illetve az egyéb művészeti ágak között,
- folyamatszerűség az egyes feladatok végig vitelében és a szervesen kapcsolódó, egymásra épülő feladatsorokban, projektekben,
- kreatív cselekvőképesség, melynek fontos részterülete a kísérletező kedv, bátorság, lényeglátás, szituativitás, döntésképeség, nézőpontváltás, sorrendmódosítás,
- interaktivitás és együttműködési készség, mely feltételezi a személyközi kapcsolatok aktivitását, a kooperációt és innovációt,
- tanulók önkifejezési készségének kialakítása és mélyítése a személyre szabott feladatok, egyéni korrektúra megvalósulása révén,

- szociális érzékenység és empátia, az én– tudatosság, önszabályozás és önállóság fejlesztése.

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Felkészítés a tanult művészeti kifejezőeszközök önálló alkalmazására.
- A vizuális érzékelés és visszatükrözés képességének finomítása.
- A konstruáló, plasztikai és a síkművészeti technikák készségszintű elsajátíttatása.
- Az elvont gondolkodás, az analizáló–szintetizáló képesség kialakítása, a látás kiművelése és tudatosítása.
- Az ábrázolási konvenciók megismertetése, elsajátíttatása.

Tananyag:

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

Az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeinek megismerése

A látvány pontos megfigyelésére, leképezése

A vizuális információk megértésére, átírására, felhasználására

A képi gondolkodás, vizuális absztrakció

Tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek, modellek készítésére

A gondolat, téma kibontása, variációk, sorozatok, tárgye gyüttesek létrehozása

A jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére

A sűrítés, és felbontás mint alkotói (komponálási) eszköz

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A beállítás

- A geometrikus testek arányai, térbeli elhelyezkedése
- A népi tárgykultúra tárgyai egyszerű műtermi környezetben
- A tárgyak, tárgy együttesek feldolgozása, az arányok, a térbeli állapot minél pontosabb visszaadása (ceruzarajz, színes munkák)

A szerkezettől a formáig

- Drapéria vonalas ábrázolása (ceruza, pittkréta, szén)
- Drapéria mozgásban. Fotók készítése szálló, lengő drapériáról, és azok megfestése
- A drapéria mint plasztikai elem és jel. Fríz mintázása, gipszfaragás drapériamotívum után, gipszöntések

A térről – síkban

- Rajzolt és festett belső terek – a perspektíva törvényei szerint
- Szobasarok, lépcsőház rajzolása festése
- A formák változatos megjelenítése. Szerkezeti kiemelések
- A perspektíva érzékeltetése vonalakkal (szerkezeti rajz, ceruza, pittkréta)
- A tanulmányok feldolgozása (tollrajz, színespapír–kollázs és grafikai lapok, linó–, papírmetszet)

Rajzi – plasztikai előtanulmányok

- Testrészek, fejrészletek. Vázlatok, krokik készítése (nagyítás és kicsinyítés rajz segítségével)
- A vonallal való rajzolás módzatai pontozott, rácsosozott, satírozott rajz és foltképzés, vonalhálós rajzolás, faktúrák megjelenítése

- Rajzolás és mintázás élő modell vagy gipszöntvény alapján
- Fotóhitelességű és expresszív feldolgozások

A térről – térben

- A külső és belső tér érzékeltetése természeti formák alapján (csigaház, metszet készítése mintázással)
- Agyagszobor, agyag plakett készítése a formaépítés, arányok térbeliség pozitív–negatív formák megjelenítésével

Ábrázolás és szerkesztés

- A perspektíva és egyéb ábrázolási konvenciók és felhasználásuk a művészi ábrázolásban
- Gyakorlatok a kétpontos perspektíva, a kavallier axonometria megismerésére
- Vonal a térben.

Nagyságrend

- A korábbiakban feldolgozott témák, tanulmányok egyéni vagy csoportos módon történő megfestése, megrajzolása nagy méretben– A méretváltásból adódó kompozíciós problémák elemzése

Portré

- Önarckép készítése fénykép és tükör segítségével
- Az elkészült munkák összehasonlítása, elemzése
- A festett pasztell jellemzői, a pasztell technika megismerése
- A színek keverése

Szokatlan megjelenés

- Plasztikai munkák talált anyagokkal, meglepő formatársításokkal
- Gömb térbeli problémaköre: osztott gömb, gömbszeletek egymásra mintázása
- Portré mintázása, a fej rajza és mintázása különböző túlzásokkal, torzításokkal

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a rajzi, festészeti, plasztikai, konstruáló és tárgyalgó technikákat,
- a térábrázolás alapelemeit,
- a vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrázolás alapelemeit,
- a kompozíció jelentéshordozó elemeit,
- az alapvető szintani törvényszerűségeket,
- a jellegzetes vagy híres képző- és iparművészeti, médiaművészeti és népművészeti alkotásokat,
- a legfontosabb munkavédelmi előírásokat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek árnyalt értelmezésére,
- motívumok feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- egy gondolat, téma kibontására, variációinak létrehozására,
- a munkafázisok, részfeladatok megoldására és összehangolására,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- geometrikus és természeti formák ábrázolására,
- a perspektíva szabályai szerint tárgycsoportokat, figurákat ábrázolni,
- illusztrációkat készíteni.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A geometrikus és természeti formák ábrázolása, tárgycsoportok, portrék, figurák ábrázolása a perspektíva és az anatómia és szabályai szerint.
- Különféle illusztrációk készítése.
- A kiadott feladatok önálló megoldása, biztos eszközhasználattal.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

Az ábrázolás arányrendszere, szerkezete

Tónusos ábrázolás

A természeti formák átírása

Az anyagszerűség ábrázolása

A tér különböző léptékű megjelenítése

A konstruktivizmusra jellemző stílusjegyek, technikák

Anatómiai ismeretek

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

A beállítás

- Tárgyak, térelemek a szabadban
- A tárgyak, tárgyegyüttesek feldolgozása, az arányok, a térbeli állapot, a természetes fényviszonyok minél pontosabb visszaadása (ceruzarajz, színes munkák)

A beállítás átformálása

- A tárgyegyüttes képeinek feldolgozása, átírása más anyagokkal, technikákkal, különböző művészeti stílusokkal (pl. barokk, impresszionista, expresszionista stílusgyakorlatok)

A szerkezettől a formáig

- Emberi koponya szerkezetének különféle rajzeszközökkel való ábrázolása (ceruza, pittkréta, szén)
- Koponya és változó környezete. Fotók készítése és azok megfestése
- A koponya bonyolult plasztikai problémái. Reliefmintázás, mintázás 1:1 méretben

A térről – síkban

- A felületek és formák változatos megjelenítése. Kiemelések
- A perspektíva érzékeltetése vonalakkal, tónusokkal, színfoltokkal (szerkezeti rajz, tónusos rajz – szén, pittkréta, pasztell, akvarell) belső-, illetve külső térben
- A tanulmányok feldolgozása tollrajz, színes papír-kollázs és grafikai lapok, linó-, papírmetszet formájában

Rajzi – plasztikai előtanulmányok

- Szobrok, portrék – vázlatok, krokik készítése (nagyítás és kicsinyítés rajz segítségével)
- A vonallal való rajzolás módozatai pontozott, rácsozott, satírozott rajz és foltképzés, vonalhálós rajzolás, faktúrák megjelenítése
- Rajzolás és mintázás élő modell vagy gipszöntvény alapján
- Fotóhitelességű és expresszív feldolgozások

A térről – térben

- Termékek titokzatos szerkezete, pozitív–negatív formái

- A természeti formák szerepe a formatervezésben
- A formaelemzések módszere a célirányos megfigyelés: a karakter
- Formakövető vonal: a plaszticitás
- Folyamatábra, fázisrajzok a mozgásváltozás kifejezésében

Ábrázolás és szerkesztés

- A perspektíva és egyéb ábrázolási konvenciók alkalmazása a művészi ábrázolásban
- Művészettörténeti példák tanulmányozása
- Gyakorlatok a perspektíva, és a Monge–szerkesztés megismerésére

Nagyságrend

- A korábbiakban feldolgozott témák, konstruktív tanulmányok egyéni vagy csoportos módon továbbfejlesztése, megrajzolása, megfestése óriás és kisméretben (falfelület, csomagolópapír, A/0 rajzlap, illetve kisméretű karton A/4 méret)
- A méretváltásból adódó kompozíciós problémák elemzése

Portré

- Rajzok élő modell után
- A formák felismerése az árnyék változásakor az arcon, bevilágítási feladatok
- Az emberi arc titkai. A látvány és a rajzi szabályok együttes érvényesítése
- A portrérajzolás és –festés fejlődése a különböző művészettörténeti korszakokban
- Portré. Plasztikus megjelenítések (vésett, mintázott relief és körplasztika)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a rajzi, festészeti, plasztikai, konstruáló és tárgyalkotó technikákat,
- a térábrázolás alapelemeit,
- a vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrázolás alapelemeit,
- a kompozíció jelentéshordozó elemeit,
- az alapvető szintani törvényszerűségeket,
- a jellegzetes vagy híres képző- és iparművészeti, médiaművészeti és népművészeti alkotásokat,
- a legfontosabb munkavédelmi előírásokat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek árnyalt értelmezésére,
- motívumok feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- egy gondolat, téma kibontására, variációinak létrehozására,
- a munkafázisok, részfeladatok megoldására és összehangolására,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- geometrikus és természeti formák ábrázolására,
- a perspektíva szabályai szerint tárgycsoportokat, figurákat ábrázolni,
- illusztrációkat készíteni.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A látás és a látványértelmező képesség tudatosítása, az önkifejezés eszköztárának gazdagítása.
- Az esztétikus környezet iránti igény kialakítása, amelyen keresztül a tanuló képes lesz azt alakítani, formálni, megőrizni.
- A vizuális ismeretek, jártasságok kialakítása, elmélyítése.

- A kritikai véleményformálás igényének és képességének kialakítása.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

A környezet- és tárgykultúra

Tónusos ábrázolás újabb technikái

A rendeltetés, a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggései

A plein air festészet legismertebb alakjai

Eszközhasználati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

- Alakrajz
- Csontváz rajza
- Krokik, vázlatok álló, fekvő és mozgó figurákról (ceruzarajz, tus és pác-vázlatok)
- Körberajzolások, tükkörrajzok, fotók egymásról, azok rajzban történő átdolgozása
- Kollázsok és montázsok emberi alakok átalakításával, emberi alak részletrajzainak összeillesztése, fotószekvenciák emberek mozgásáról

Átváltozások

- A modell után elkészített munkák feldolgozása más eszközökkel, technikákkal, más méretben
- A mozdulatok értelmezése, újrajzolása a figura testhelyezeteinek jellemző jegyeinek, térbeliségének kiemelése, torzítása
- Új beállítások új nézőpontokkal

Változatok művészettörténeti alkotásokra

- Gyűjtés a különböző stílusú figuraábrázolások körében
- Másolatok készítése a kép egyes elemeiről hagyományos festészeti és grafikai eljárásokkal (belerajzolások, átfestések, stílusparódiák, méret- és elemváltatások)

A természetben

- Vázlatok és festmények készítése a természetben
- A plein air-ben való munka megismerése (pác, lavírozott tus, aquarell és a gouache)
- Fotóséták – fotózás a természetben – fotósorozatok kialakítása

Karakterkeresés

- A portrérajzolás, a karakter kiemelése
- Karikatúrák és illusztratív képek készítése modell alapján, vonalas és színes képek. Önarcképek
- Az elkészített rajzok alapján végletes torzítások keresése a karakter teljes megváltoztatásával
- Portré vázlatok készítése, 1:1 portré mintázása

Érzelmi hatások

- Fogalompárok szerinti képalkotás (vidám–szomorú, haragos–megbocsátó, nyomasztó–feloldó)
- Érzelmi állapotok színben való kifejezése
- A színek sztereotip kapcsolata érzelmi állapotokkal, fogalmakkal
- Realisztikus és absztrakt megközelítés

Emlékmás

- Műtermlátogatás, beszélgetés egy kortárs képzőművészről, annak alkotási módszereiről, műveiről, személyes beszélgetés vagy bemutatás formájában

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a rajzi, festészeti, plasztikai, konstruáló és tárgyalgó technikákat,
- a térábrázolás alapelemeit,
- a vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrázolás alapelemeit,
- a kompozíció jelentéshordozó elemeit,
- az alapvető szintani törvényszerűségeket,
- a jellegzetes vagy híres képző- és iparművészeti, médiaművészeti és népművészeti alkotásokat
- a legfontosabb munkavédelmi előírásokat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek árnyalt értelmezésére,
- motívumok feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- egy gondolat, téma kibontására, variációinak létrehozására,
- a munkafázisok, részfeladatok megoldására és összehangolására,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- geometrikus és természeti formák ábrázolására,
- a perspektíva szabályai szerint tárgycsoportokat, figurákat ábrázolni,
- illusztrációkat készíteni.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A látvány és az absztrakció kölcsönhatásának megismertetése a figuraábrázoláson keresztül.
- A látványértelmező képesség tudatosítása, a figura és környezetének kialakításával.
- A vizuális ismeretek, jártasságok elmélyítése, összegzése az ismétlődő és fokozatosan nehezedő feladatok mentén.
- Ismerkedés a kortárs művészet törekvéseivel.

Tananyag

Vizuális alkotó gyakorlat – ismeretek

A környezet- és tárgykultúra

Tónusos ábrázolás újabb technikái

A rendeltetés, a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggései

A bábkészítés hagyományai

A plein air festészet legismertebb alakjai

A nonfiguratív ábrázolás eszköztára

Eszközhazsnálati és munkavédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Alakrajz

- Vázlatrajzok, krokik csoporttársakról, álló és mozgó alakokról. A vonal ereje, hangsúlyai (ceruzarajz, tus és pácvázlatok, agyag- és viasz-krokik)

Figura a térben

- Figura épített térben, ülő és álló figurák külső és belső térben
- Plein air és embercsoport rajza

Átváltozások

- Ülő, fekvő figura rajza
- Egy feladat többféle feldolgozása, variációk anyagokra, technikákra
- A kompozíciós elemek kiegyensúlyozott arányait felborító változatok létrehozása

Szín-tér

- Színes vázlatok készítése a színpadi tér színdinamikai megoldásához

Változatok művészettörténeti alkotásokra

- Gyűjtés a különböző stílusú figuraábrázolások körében
- Montázsok, anakronisztikus részletek beépítése a műalkotásokba
- Stíluskeresés
- Karakterkeresés
- A teljes figura mint karakter. Karikatúrák és krokik készítése modell alapján, vonalas rajzok, szoborvázlatok készítése

Érzelmi hatások

- Eseménysor ábrázolása figurális és nonfiguratív képsorozatokban
- Kollázs grafikai kiegészítéssel
- Fogalompárok szerinti képalkotás (mozgalmas – unalmas, harsány – szelíd, haragos – vidám)
- Érzelmi állapotok kifejezése színekkel

Emlékmás

- Gyerekkori történet

Vizsgamunka készítése

Értékelés és kiállítás-rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a különféle vizuális művészetek jel- és jelképrendszerét,
- a tervezéstől a megvalósításig, vagy a tárgyalkotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a sík- és térművészet törvényszerűségeit, műfaji sajátosságait, anyagait és eszközeit,
- a rajzi, festészeti, plasztikai, konstruáló és tárgyalkotó technikákat,
- a térábrázolás alapelemeit,
- a vetületi, axonometrikus és perspektivikus ábrázolás alapelemeit,
- a kompozíció jelentéshordozó elemeit,
- az alapvető szintani törvényszerűségeket,
- a jellegzetes vagy híres képző- és iparművészeti, médiaművészeti és népművészeti alkotásokat,
- a legfontosabb munkavédelmi előírásokat.

Legyen képes:

- a látvány és jelenségek árnyalt értelmezésére,
- motívumok feldolgozásra, vázlatok készítésére, átírásra,
- kompozíciós ismereteinek alkalmazására,
- egy gondolat, téma kibontására, variációinak létrehozására,
- a munkafázisok, részfeladatok megoldására és összehangolására,
- műalkotás és környezet kapcsolatának, összefüggéseinek felismerésére,
- geometrikus és természeti formák ábrázolására,
- a perspektíva szabályai szerint tárgycsoportokat, figurákat ábrázolni,
- illusztrációkat készíteni.

Grafika és festészet

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A hagyományos és az új médiumok iránti nyitott szemlélet kialakítása.

- Munkáinak esztétikus dokumentálásának és installálásának ösztönözése.
- A tanuló átiró képességének, kreativitásának, komplex szemléletének és kísérletező kedvének fejlesztése.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

A színek reklámpsichológiai törvényszerűségei és összefüggései

A látvány átírásának lehetőségei

A pszeudo, a transzparencia fogalma és jelensége a művészetben

Az intermédia, az akcióművészet, az installáció és az environment műfaji sajátosságai

Sokszorosító grafika készítése

A különböző műfajok, technikák határait kitágító lehetőségek

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A látvány

- Tárgyak, arcok sajátos, egyedi jellemzőinek rögzítése a grafika és a festészet eszközeivel
- Megvilágítási problémák, fény– és színviszonyok elemzése, megállapítások alkalmazása
- A színtani ismeretek: színek derítése, ösztönös és tudatos színhasználat
- Vázlatok, variációk és nagyméretű festmény készítése

Láttatás – képi közlés

- A látvány (tárgy, portré) feldolgozása, átírása különböző művészeti stílusokban
- Képi látványelemek felhasználása például a képregény vagy storyboard műfajában

Képalkotás

- Sokszorosító grafika készítése
- Festékkeverési gyakorlatok, próbanyomatok készítése
- A művészettörténetből vett példa tanulmányozása, másolása, egy-egy részletének kiemelése

Intermédia – kísérletek

- Installáció, environment és akcióművészet sajátos jegyei
- Személyes, emberi, társadalmi vagy művészeti problémák, témák körüljárása (pszeudo, transzparencia, kontraszt, mélység, zárt–nyitott)
- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresése
- Kísérletek, próbálkozások olyan műformák és művészeti technikák segítségével, melyek a 20. század képzőművészetében jelentek meg először (fotó–kinetikus és elektronikus művészetek, multimédia, installáció, environment, performance és akcióművészet, új kommunikációs technikák, interdiszciplinaritás, képzőművészeti határterületek)
- A munkafolyamatok, kísérletek dokumentálása rajzok, fotók, filmek és feljegyzések segítségével

Alkalmazott művészet

- Tervezőgrafikai feladatok (plakát, CD, kiadvány)
- Tetszőleges reklámtéma feldolgozása a grafika és a festészet eszközeivel
- A színdinamikai szempontok figyelembevétele
- A színek hatása, a színek információsegítő szerepe
- Színek a különböző médiumokban
- Számítógép kínálat lehetőségek felhasználása
- Tipográfiai ismeretek felhasználása

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a hidegtű és a rézkarc közti különbségeket, ismerje fel ezeket a nyomatokon,
- a színek érzelmeket alakító hatását saját festményein,
- az alkalmazott grafika és a szín reklámpszichológiai törvényeit és összefüggéseit,
- az intermédia egyes műformáit,
- a kortárs hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvéseket.

Legyen képes:

- klasszikus sokszorosított grafikai lapok készítésére,
- technikailag tiszta és kevert technikájú munkák létrehozására,
- nyitott szemlélettel közeledni a hagyományos és az új médiumok felé,
- munkáinak dokumentálására és installálására,
- műalkotás és környezet összefüggéseiből fakadó ismeretek alkalmazására,
- saját és mások alkotásainak elemzésére és értékelésére,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafika és festészet szaknyelvének árnyalt használatának fejlesztése.
- Önálló koncepciójú kísérletek, alkotói folyamatok végigvitelének elősegítése.
- A kísérletezési kedv ösztönzése a grafika és festészet határterületein.
- A felelősségtudat, a döntésképeség, az empatikus és a kommunikációs készség fejlesztése.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

Az arányok szerepe, jelentősége

Árnyékok, reflexek a téri illúziókeltésben

A látvány átértelmezésének lehetőségei

A kiemelés – elhagyás szerepe, hatása

A térbeliség – síkra feszítettség szabályai, kifejezőeszközei

A legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvések és képviselői

Az olajfestés alapjai

A filmnyelv és az elektronikus művészetek kommunikációs technikái

Az intermédia, a posztmodern formanyelve

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A látvány

- A figura arányainak, sajátos, egyedi jellemzőinek rögzítése a grafika és a festészet eszközeivel
- A figura és környezetének viszonya
- Megvilágítás, árnyékok és reflexek
- Táj festése a szabadban akvarellal, temperával
- A térillúzió festésének lehetőségei

Láttatás – képi közlés

- A látvány (táj) befejezése, újrakomponálása, feldolgozása és átírása a helyszínen készített saját fotók, vázlatok alapján
- A látvány átértelmezése, megfogalmazása különböző művészeti stílusok átirataiban, játék egyes mesterek sajátos vizuális hatáselemeivel
- A kiemelés – elhagyás, térbeliség – síkra feszítettség vizuális kifejezőeszközeinek alkalmazása

Tematikus képalkotás

- Variációk a tér megfogalmazására a grafika és a festészet nyelvén
- Olajfestés
- Az olajfestés technikájának alapjai
- A festés története, a vászon, a vakkeret, az ecsetek, az alapozás megismerése
- Grafikai megoldások, rézkarc nyomatok a tér megjelenítésében
- Az önálló vonal- és formakialakítás, a hozzáadás – elvétel fejlesztési lehetőségeit felhasználva

Intermédia – kísérletek

- A film, média képi nyelve
- A színek játéka, a színek bizonyos irányokba történő eltorzítása, megváltoztatása
- Személyes, emberi, társadalmi vagy művészeti problémák, témák körüljárása (illúzió, szemérem – szégyen, csend – zaj, rés – szilánk)
- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresése, kísérletezések
- Variációk olyan műformák és művészeti technikák segítségével, melyek a 20. század képzőművészetében jelentek meg először (fotó–kinetikus és elektronikus művészetek, multimédia, installáció, environment, performance és akcióművészet, új kommunikációs technikák, interdiszciplinaritás, képzőművészeti határterületek)
- A kísérletek, a munka dokumentálása rajzok, fotók, filmek és feljegyzések segítségével
- Műalkotás igényű dokumentáció készítése

Alkalmazott művészet

- Tervező grafikai feladatok (plakát, CD, kiadvány, írás–kép, névjegy, web–lap)
- Tetszőleges téma feldolgozása a grafika és a festészet eszközeit felhasználva
- Az egyéni formanyelv
- Az önkifejezés korlátai, lehetőségei az alkalmazott művészetben
- Önálló forma és karaktervilág, vonal- és folthasználat
- Klasszicitás – modernség, posztmodern, kortárs – eredetiség

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- az olajfestés technikájának alapjait,
- a legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvéseket és azok képviselőit,
- a grafika és festészet szaknyelvét.

A tanuló legyen képes:

- különböző anyagokkal, stílusjegyekkel alkotásokat létrehozni,
- tájkép festésére természetben, vázlatok alapján műteremben,
- önálló alkotó tevékenységre a festészet határterületein,
- alkalmazni a grafikai sorozatok ismétlődő műfaji, stílári eszközzeit,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A grafika és festészet szaknyelvének árnyalt használatának fejlesztése.
- Önálló grafikai és festészeti alkotások, alkotás–sorozatok létrehozásának ösztönzése.
- A kísérletezési kedv bátorítása a grafika és festészet határterületein.

- A felelősségtudat, a döntésképeség, az empátikus és a kommunikációs készség fejlesztése.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek

Belső tartalmak és karakterek megjelenítési lehetőségei

Anatómiai törvényszerűségek

Általános és egyedi jegyek

Téri illúzió a különböző műfajokban

Stíluskontraszt

Látvány átértelmezése a különböző műfajokban

A legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvések és képviselői

Technikák, műfajok elméleti és gyakorlati ismeretei

Díszlet és látványterv

Interaktív tér

Az intermédia kifejezési lehetőségei

A filmetűd sajátosságai

Eszközhaználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A látvány

- Arcok, figurák, karakterek
- Őnarckép sorozat, a belső változások vizuális rögzítése változatos eszközhaználattal
- Portré, figura különböző környezetbe, térbe helyezése

Láttatás – képi közlés

- Stíluskalandok a kortárs grafika és festészet hazai törekvéseinek inspiráló felhasználásával
- Játék egy klasszikus és egy kortárs stílus elemeivel, koncepcióival
- Azonos témára ellentétes stílusú képek, grafikai lapok készítése

Tematikus képalkotás

- Díszlet és látványtervek
- Szabadon választott mű színpadképének, látvány- és jelmeztervének elkészítése
- Egy jellegzetes részlet kivitelezése
- A valóság szín-terei, filmetűdök, képlenyomatok, rögzített pillanatok
- Kis méretben, egyedi grafikai lapokon sorozat tervezése

Intermédia – kísérletek

- Interaktív tér lehetőségei
- Személyes, emberi, társadalmi vagy művészeti problémák, témák körüljárása (identitás, individuum, rész – egész, önreflexiók – saját tér, személyes tárgy, valós és szubjektív idő, környezet hatása, titok, magány, pusztulás)
- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresése, kísérletezések által
- Kísérletek olyan műformák és művészeti technikák segítségével, melyek a 20. század képzőművészetében jelentek meg először (fotó–kinetikus és elektronikus művészetek, multimédia, installáció, environment, performance és akcióművészet, új kommunikációs technikák, interdiszciplinaritás, képzőművészeti határterületek)
- A kísérletek, a munka dokumentálása rajzok, fotók, filmek és feljegyzések segítségével
- Műalkotás igényű dokumentáció készítése

Alkalmazott művészet

- Tervező grafikai feladatok az év során feldolgozott témákhoz kapcsolódóan (plakát, kiadvány, meghívó, web-lap)
 - Az elkészített síkalkotáshoz egy képtárgyi kiegészítés létrehozása a sokszorosítás technikájának felhasználásával
- Értékelés és kiállítás-rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvéseket és azok képviselőit,
- a grafika és festészet műfaji lehetőségeit és korlátait,
- a képgrafika és az alkalmazott grafika együttes megjelenésének lehetőségeit.

Legyen képes:

- a vizuális kifejezés elemeinek, eszközeinek alkotói szándék szerinti tudatos alkalmazására,
- alkalmazott grafikai és dekoratív festészeti alkotások tervezésére, megvalósítására,
- egyedi képi világgal bíró illusztrációk létrehozására,
- klasszikus sokszorosított grafikai lapok és táblaképek, muráliák készítésére,
- az általa választott műhöz szcenikai tervet, díszlettervet készíteni,
- technikailag tiszta és kevert technikájú munkák létrehozására,
- műalkotás és környezet összefüggéseiből fakadó ismeretek alkalmazására,
- a különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresésére, alkalmazására,
- munkáinak dokumentálására és installálására,
- saját és mások alkotásainak elemzésére és értékelésére,
- eszközhasználati és munkavédelmi szabályok betartására.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- Egyedi képi világgal bíró alkotások, alkotás sorozatok létrehozásának ösztönzése.
- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresése elősegítése.
- Tudatos környezetformálás igényének fejlesztése.

Tananyag

Grafikai és festészeti ismeretek:

A forma, szín, tér egymáshoz való viszonya, egyéni, személyes modulációk

A látvány átértelmezése a nézőpont és képkivágás segítségével

A valós és virtuális tér

A legújabb hazai és nemzetközi festészeti és grafikai törekvések és képviselői

A személyesség hatása

Eszközhasználati és munkavédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A látvány

- Tárgyak, arcok, terek megjelenítése sajátos nézőpontból és képkivágással
- Formák, színek és terek egymáshoz való viszonyának megfigyelése

Láttatás – képi közlés

- Kép készítése egy emlékről, álomról
- Storyboard megrajzolása a valós látvány után készített tanulmányok segítségével
- A kiemelés, az elhagyás, a sajátos nézőpontok és képkivágások vizuális kifejezőerejének felhasználásával

- Saját személyes üzenet–kísérlet
- Klasszikus ismeretek összekapcsolása kortárs eszközökkel és megközelítésekkel
- Személyes, emberi, társadalmi vagy művészeti problémák, témák körüljárása (például: idő, válasz, kérdés, kétség, választás, bizonyosság, változás)
- A különböző műfajok, stílusok, technikák határait átfedő, a lehetőségeket kitágító eljárások keresése, kísérletezések
- Műalkotás igényű dokumentáció készítése

MIND A VIZUÁLIS ALKOTÓ GYAKORLAT, MIND A GRAFIKA ÉS FESTÉSZET TANTÁRGYBÓL SPECIÁLIS VIZSGÁT TESZ A TANULÓ, AMENNYIBEN LEGALÁBB NÉGY ÉVIG AZ INTÉZMÉNY TANULÓJA

A VIZSGA MEGEGYEZIK VIZUÁLIS ALKOTÁSI GYAKORLAT, ILLETVE A GRAFIKA ÉS FESTÉSZET ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEIVEL

(Továbbtanulók esetén kb. 20%-ban a továbbtanulás irányának megfelelő feladatokkal módosulhat)

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök

Vizes blokk

Tároló szekrények

Munkaasztalok, székek

Szemléltetésre szolgáló technikai eszközök

Szemléltető anyagok (képek, könyvek, CD, DVD-k)

Gyűjtött tárgyak, drapériák

Fényképezőgép

Filmfelvevő

Számítógép

Szoftverek

Grafikai prés (legalább A/3-as méret lehúzására alkalmas méretben)

Mobil lámpa

Rajztábla (A/3, A/2)

Vonalzók, olló, snitser

Rajzi és grafikai eszközök: ceruza, toll, rajzszén, pasztell, zsírkréta, tus, karctű, linókés, különböző méretű fotós gumihenger, grafikai festékező lap, linó festék, szitafesték szitakeret, spakli, kormozó eszköz, lemezvágó eszköz, lemezfogó

Festő eszköz: ecsetek, festőkések, tálak, paletták, vízfesték, tempera

Festőállvány (továbbképző)

Zárható vegyszertároló (veszélyes anyagok használata esetén)

AJÁNLOTT SZAKIRODALOM:

David Piper: A művészet élvezete helikon Kiadó 1978.

Barcsay Jenő: Ember és drapéria Művészeti Alap Kiadóvállalata

Barcsay Jenő: Művészeti anatómia Corvina 1963.

Szalay Zoltán: A kockától az aktig

Szabó Attila: Művészettörténet képekben 1996.

Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban 1996.

Fekete Tamás: Szobrászat Műhelytitkok Corvina kiadó 1982.

Karátson Gábor: Miért fest az ember Műhelytitkok Corvina kiadó 1970.

Johannes Itten: A színek művészete Göncöl kiadó

Nemcsics coloroid színatlasz Budapest, Innofinance

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

A Farkas Ferenc Művészeti Iskola Pedagógiai Programjáról

Készült:
**Sárospatak Város Önkormányzata
megbízásából**

Készítette: Várkoly Imre
3526 Miskolc, Bulcsú út 17. 2/5
közoktatási szakértő
(alapfokú művészetoktatási intézmény)
szakértői igazolvány száma: SZ027408

Szakértő neve:

Várkoly Imre

Foglalkozása:

Zenetanár, igazgató

Lakcím:

3526 Miskolc, Bulcsú út 17. 2/5.

Munkahely:

Kodály Zoltán Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Kazincbarcika

Munkahely címe:

3700 Kazincbarcika, Egressy út 1/B

Szakértői megnevezése:

Közoktatási szakértő

Szakterület:

Alapfokú művészetoktatás

Szakértői igazolvány száma:

SZ027408

Szakmai megbízást adó megnevezése:

Sárospatak Város Polgármestere

Címe:

3950 Sárospatak, Kossuth u. 44.

Megbízás kelte:

2011. június 14.

Ellátott feladat:

Szakértői vélemény készítése a Sárospatak Város Önkormányzata fenntartásában működő Farkas Ferenc Művészeti Iskola (3950 Sárospatak, Szent Erzsébet út 30.) Pedagógiai Programjának és helyi tantervének módosításáról. A módosítást a 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelet módosítása tette szükségessé.

Szakértői jelentés kelte:

2011. június 20.

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY

A szakértői vélemény tárgya: A Farkas Ferenc Művészeti Iskola (3950 Sárospatak, Szent Erzsébet út 30.) pedagógiai programjának véleményezése

Az intézmény típusa: alapfokú művészetoktatási intézmény

Székhelye: (3950 Sárospatak, Szent Erzsébet út 30.)

Az intézmény fenntartója: Sárospatak Város Önkormányzata

Az intézmény átvizsgált dokumentumai:

Az intézmény Alapító Okirata

Az intézmény pedagógiai programja

Alkalmazott vizsgálati módszerek:

Dokumentumelemzés

Jogszabályokkal való összevetés

I. Az elemzés jogszabályi háttere

A közoktatással kapcsolatos általános jogszabályok:

- a közoktatásról szóló - többszörösen módosított - 1993. évi LXXIX. Törvény
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994.(VI.8.) MKM rendelet

Az alapfokú művészetoktatási intézmények speciális szabályozásával kapcsolatos jogszabály:

- a 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelettel módosított, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet

II. Vizsgálati szempontsor

1. A pedagógiai program összhangja az alapító okirattal
2. A pedagógiai program elemeinek és felépítésének összhangja a Kt. 48. § -ban meghatározottakkal
3. A tartalmi elemek összhangja az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI.10.) MKM rendelet 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelettel beiktatott 2. számú mellékletével
4. A pedagógiai program tartalmi elemeinek kifejtése
5. A nevelő-oktató munkához szükséges eszközök, felszerelések meghatározása
6. A pedagógiai program elfogadtatása
7. A pedagógiai program nyilvánossága

III. Elemzés a vizsgálati szempontsor alapján

1. A pedagógiai program összhangja az alapító okirattal

A Farkas Ferenc Művészeti Iskola hatályos alapító okirata, a közoktatásról szóló - többszörösen módosított - 1993. évi LXXIX. törvény (továbbiakban: Kt.) 37. § (5) bekezdése figyelembe vételével *tartalmazza* az intézmény nevét, címét, a fenntartó nevét és címét, az intézmény típusát, az intézmény telephelyeit. A feladatellátást szolgáló vagyont, a vagyon feletti rendelkezés jogát, az intézmény székhelyének címét, az intézménybe felvehető maximális tanuló létszámot, az évfolyamok számát, a művészeti ágak azon belül tanszakok elnevezését, valamint a gazdálkodással összefüggő jogosítványokat.

2. A pedagógiai program elemeinek és felépítésének összhangja a Kt. 48. §-ban meghatározottakkal.

Az intézmény pedagógiai programja tartalmazza az intézmény adatait, a program jogszabályi hétértékét, a program megismerésének lehetőségét, a záró rendelkezéseket és a záradékot.

Az intézmény nevelési programja a törvény előírásait figyelembe véve határozza meg:

- az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait
- a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat
- a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat
- a tehetség, képesség kibontakozását segítő pedagógiai tevékenységet
- a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékét,
- a szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formáit és a továbbfejlesztésének lehetőségeit

Az intézmény helyi tanterve megfelelően tartalmazza:

- a művészeti ágak általános fejlesztési követelményeit, feladatait
- az iskola egyes évfolyamain tanított tárgyakat, kötelező és választható tanórai foglalkozásokat és azok óraszámait, a tanszakok és tantárgyak követelményeit az előírt tananyaggal
- az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveit
- az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételeit,
- az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit,
- a tanuló szorgalma és teljesítménye értékelésének, minősítésének formáját
- a művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményeit és témaköreit

3. A tartalmi elemek összhangja az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelettel beiktatott 2. számú mellékletével

Az iskola az *alapfokú művészetoktatás* céljainak, feladatainak, alapelveinek meghatározásakor figyelembe veszi a 27/1998. (VI.10.) MKM rendeletben rögzített alapfokú művészetoktatás irányelveit, szerepét a tanulók személyiségfejlesztésében, a művészeti képzés célrendszerét és funkcióit, a tanszakok általános fejlesztési követelményeit. Tartalmazza az új elemként meghatározásra került szakmai, személyes, társas és módszer kompetenciák meghatározását, amelyek fejlesztése a különböző tanszakok kiemelt feladata.

A képzési szakaszok és az évfolyamok (előképző 1-2. évfolyam, alapfok 1-6. évfolyam, továbbképző 7-10. évfolyam) megegyeznek a törvényben és a fenti rendeletben meghatározott struktúrával.

Az iskola az egyes évfolyamokra előírt kötelező tantárgyakat és azok óraszámait a rendelettel összhangban határozza meg.

Az intézmény pedagógiai programja az előképző, az alapfokú és továbbképző szakaszok tantárgyi követelményeit a rendeletben foglalt követelményekkel egyezően fogalmazza meg.

4. A pedagógiai program tartalmi elemeinek kifejtése

A Farkas Ferenc Művészeti Iskola pedagógiai programja lehetőséget teremt a tehetséges fiatalok személyiségének fejlesztésére, közösségfejlesztésére, a művészeti területek alapos megismertetésére.

A pedagógiai program átfogó képet nyújt az iskolában folyó művészetoktatás jellegéről, az iskola szellemiségéről és alapvető pedagógiai célkitűzések megvalósulásának folyamatáról.

a) Az intézmény nevelési programja:

- Az iskola tevékenységét, céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait, a személyiség-és közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat szakszerűen, a művészetoktatás sajátosságának megfelelően fejti ki.
- A 11/1994. (VI. 8.) MKM r. 7. sz. mellékletében, valamint a központi programokban előírt minimumkövetelményeket a program teljesítéséhez szükséges eszközöket és felszereléseket pontosan tartalmazza, a pedagógiai program teljesítéséhez azokat helyesen megjelöli.

b) Az intézmény helyi tanterve

Az iskola a tanterv meghatározásakor a központilag kiadott *alapfokú művészetoktatás* követelményeit és tantervi programját tekintette alapnak.

- A választható tantárgyak kínálata az iskolai pedagógiai céljaival, feladataival összhangban van.
- A kötelezően előírt tantárgyak óraszámai megegyeznek a központi tantervben foglaltakkal, a szabadon választott tantárgyakat, azok számát és óraszámát megfelelően jelöli.
- A program az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételeit a jogszabályoknak, a pedagógiai céloknak és az előírt követelmények figyelembe vételével határozza meg.
- Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit és formáit, a tanuló szorgalma és teljesítménye értékelésének, minősítésének formáját a központi programban, valamint a jogszabályban előírtakra figyelemmel a tanulók életkorának és az évfolyamok követelményeinek megfelelően alkalmazza.
- Az iskola az alapfokú művészetoktatásban résztvevő tanulók teljesítményét érdemjeggyel értékeli, azt osztályzattal minősíti.
- A helyi tanterv tartalmazza a tantárgyak alap és záróvizsga követelményeit.

5. A nevelő-oktató munkához szükséges eszközök, felszerelések meghatározása

A Farkas Ferenc Művészeti Iskola eszköz és felszerelési jegyzéke a szükséges tárgyi eszközöket reálisan tartalmazza.

Az intézmény oktatási – nevelési feladatok ellátását segítő eszköz és felszerelése a színvonalas oktatáshoz, a pedagógiai programban meghatározott tananyag elsajátításához, a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre állnak, azonban azok folyamatos fejlesztése szükséges.

Az intézmény rendelkezésére álló tárgyi feltételek a pedagógiai programban megfogalmazott tantervi célok megvalósításához biztosítottak.

6. A pedagógiai program elfogadtatása

A mellékelt jegyzőkönyvekből megállapítható, hogy a nevelőtestület és a szülői érdekképviselő közösségei a programot megismerték és igenlő véleményükkel megerősítették.

7. A pedagógiai program nyilvánossága

Az iskola valamennyi érintett számára biztosítja a pedagógiai program megismerésének lehetőségét. A Kt. 44. paragrafusának (2) bekezdésében előírt kötelezettségének teljesítési módját az iskola pedagógiai programjában a 11/1994. (VI. 8.) MKM r. 8. paragrafusának megfelelően határozza meg.

SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY ÖSSZEFOGLALÁSA

A pedagógia program vizsgálata, véleményezése a benyújtott dokumentumok törvényességére, szakszerűségére irányult mind tartalmi, mind formai kérdésekben.

A pedagógiai program figyelembe veszi az iskola adottságait, tárgyi és infrastrukturális helyzetét. Célkitűzései összhangban vannak a tárgyi és a szellemi erőforrásaival.

Az intézmény pedagógiai programja magában foglalja a nevelési programot, az alapfokú művészetoktatási intézmény helyi tantervét.

A pedagógiai programot összevetve a közoktatási törvény hatályos 48. paragrafusának előírásaival megállapítható, hogy az átgondolt, körültekintően kidolgozott, a pedagógus gyakorlatot segítő program. Igényes az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveinek, céljainak, feladatainak, meghatározása. A programban rögzített tárgyi feltételek összhangban állnak a képzés céljával. Az intézmény a céloknak és a feladatoknak megfelelő eszközökkel rendelkezik.

A program részletesen foglalkozik a személyiségfejlesztéssel és a közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokkal. Kiemelten kezeli a tehetség és képesség kibontakozását segítő tevékenységet, tartalmazza a szülők, tanulók, pedagógusok együttműködésének formáit.

A helyi tantervek kidolgozottak, áttekinthetőek, összhangban állnak a pedagógiai programban megfogalmazott célokkal és a tartalmi követelményekkel.

Az egyes szakmai tantárgyak tanterveinek kidolgozottsága megfelelő mélységű, az elmélet és a gyakorlat egymásra épül, így biztosított a képzés szakmai tartalmának rendszeres fejlesztése.

Megállapítható, hogy a Farkas Ferenc Művészeti Iskola pedagógiai programja a 27/1998.(VI.10.) MKM rendelet 3/2011.(I.26.) NEFMI rendelettel beiktatott 2. számú melléklet alapján készült, mely a központi követelményeknek megfelel, s mely 2011. szeptembertől kerül bevezetésre felmenő rendszerben. A már megkezdett évfolyamok esetében továbbra is a pedagógiai program azon része van párhuzamosan érvényben mely korábban a már említett jogszabály 1. számú mellékletének központi követelményei alapján készült.

Az intézmény pedagógiai programja színvonalas művészetoktatási képzést kínál a tanulói számára, a meglévő feltételek alapján megvalósítható, iránymutató az intézmény szakmai munkájában, segíti a kitűzött művészetoktatási-nevelési célok elérését.

A javaslat fenntartói elfogadásra kész, benne nem szerepel olyan kitétel, amely a fennálló törvényi rendelkezéseknek ellentmondana, azokkal ellentétes, vagy a jogalkotó szándékát érvényesülni nem engedő. A fenntartó számára külön terheket, ráfordításokat a javaslat nem igényel.

A javaslat fenntartói jóváhagyásra felterjeszhető, amelyhez a jelen szakértői véleményen kívül csatolni szükséges a szülői szervezet nyilatkozatát arról, hogy a szülői szervezet a pedagógiai program módosítását a tantestületi elfogadás előtt véleményezte és elfogadásra javasolta, valamint a pedagógiai program módosítására vonatkozó nevelőtestületi döntésről szóló jegyzőkönyvet.

JÓVÁHAGYÁSI FELTÉTELEK

Mint az adott intézménytípusnak megfelelő szakterületen eljárni jogosult közoktatási szakértő kijelentem, hogy a Farkas Ferenc Művészeti Iskola (Székhely: 3950 Sárospatak, Szent Erzsébet út 30.), a 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelet előírásai szerint módosított pedagógiai program nevelési program részével és a helyi tantervvel a fent leírtak alapján

egyetértek, azt elfogadásra javaslom.

Személyes meggyőződésem, hogy az iskola felkészült, lelkiismeretes pedagógusai nagy alapossággal folyamatos megújulásra készen végzik majd ezután is munkájukat. Ehhez a módosított pedagógiai program továbbra is megfelelő kereteket biztosít.

A 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelet hatálybalépését megelőzően folytatott képzések felmenőrendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.

A 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelet 2. számú mellékletét első alkalommal a 2011/2012. tanévben megkezdett képzésekre felmenő rendszerben kell alkalmazni.

Miskolc, 2011. június 20.

Várkoly Imre
közoktatási szakértő

Aros János
Polgármester Úr részére

Sárospatak
Szent Erzsébet út 30.
3950

Tisztelt Polgármester Úr!

Kérésének megfelelően elkészítettem a Sárospatak Város Önkormányzatának fenntartásában működő Farkas Ferenc Művészeti Iskola pedagógiai programjáról szóló szakértői véleményemet, amit ez úton küldök az Ön részére.

Ezúton tájékoztatom, hogy az elkészített pedagógiai program megfelel a jogszabályi előírásoknak ezért azt fenntartói jóváhagyásra javaslom. A pedagógiai program elfogadása az önkormányzat számára semmilyen többletráfordítással nem jár.

Tisztelt polgármester Úr!

Köszönöm megtisztelő bizalmát, munkájukhoz jó egészséget, további sok sikert kívánok!

Miskolc, 2011. június 20.

Tisztelettel:

Várkoly Imre
közoktatási szakértő